

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXIII Gruodis - December 15, 1988 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Gorbačiovas New Yorke

Jo ateitis kelia abejonių

Vytautas Meškauskas

Laukiant Gorbačiovo New Yorke sovietų propagandistai leido suprasti, kad tai bus labai reikšmingas įvykis. Gorbačioviui, žinoma, labai reikalinga, kad taip ir būtų. Logika tačiau sako, kad sunku susitarti su JAV, kai viena administracija baigia savo kadenciją, o kita dar nėra galutinai susiformavusi. Tiesa, naujos administracijos galva bus George Bush, kuris yra senosios viceprezidentas. Atseit, tarp senosios ir naujosios administracijos esama asmeninio ryšio. Antra vertus, Bushas davė aiškiai suprasti, kad prieš suformuodamas savo politiką jis visų pirma norėtų išsiaiškinti su sąjunga Europoje, kurie buvo nepatenkinti kai Reaganas, jų neatsiklausęs, susitarė su Gorbačiovu Reykjavike.

Tai prisiminus galima prileisti, jog Gorbačiovas todėl skubėjo į New Yorką, kad užtikrintų dabartinės Washingtono politikos praeitimą, neduodant jokios progos naujiems apsvaistymams. Gorbačiovas ir toliau norėtų kalbėtis su Washingtonu vienu, tuo versdamas jo sąjungininkus irgi ieškoti paskirų kontaktų, iš ko jis gali tik laimėti.

Taip galvojant jo vizitas visų pirma skirtas propagandai užsienyje ir gal dar daugiau namuose. Jam svarbu pasirodyti savo tautiečiams kaip viso pasaulio dėmesio centras. Tuo tar-

pu Vakaruose į Gorbačiovą žiūrima daugiau skeptiškai negu anksčiau. Kadangi jo reformos kol kas dar nepagerino ekonominės padėties, jos tik leido, pasinaudojant naujomis teisėmis, garsiau pasireikšti nepasitenkinimui.

Reformos komunistiniame režime nėra naujas dalykas. Jos jau buvo bandomos Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir Jugoslavijoje, kurią galima laikyti miniatiurine Sovietija. Ji susideda iš kelių valstybių, kaip Sovietija nėra tik vienos tautos apgyventa. Už tat įdomu prisiminti kaip jai sekėsi. Paskutinėmis žiniomis jos ūkinė būklė yra labai bloga ir tautiniai neramumai didėja. Milovan Djilas, ilgametis Jugoslavijos prezidento Tito bendradarbis, o vėliau labai aršus kritikas, išsėdėjęs ilgesnį laiką kalėjimuose, pasikalbėjęs su londoniškiu mėnraščiu *Encounter* taip apibūdina Gorbačiovo padėtį:

Gorbačiovas kol dar tėra papėdėjęs kalno, į kurį nori užlipti. Sakomi pamokslai, drąsinama, leidžiami nauji įstatymai, kurie dar praktiškai nepradėjo veikti. Tikri sunkumai jo laukia po 3-4 metų, kada decentralizacija, privatizacija ir ūkiškaita parodys, kad jos negali veikti be pagrindinių politinių pakeitimų. Tai mes

(Nukelta į 3 psl.)

Clevelando miesto centre, ryšium su Gorbačiovo atvykimu į New Yorką, gruodžio 7 d. įvyko pabaltiečių demonstracija reikalaujant, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai būtų pripažinta nepriklausomybė. Demonstracijoje dalyvavo apie 300 asmenų.

Clevelando pabaltiečių greita ir konkreti akcija

Ingrida Bublienė

Tėvynėje likęs tautos kamienas šiais laisvėjimo ir persitvarkymo laikais jautriais žodžiais kreipiasi į išėviją, kaip tautos atžalą, ieškant užtarimo tarptautinėse organizacijose ir vakarinių demokratijų valdžiose. Toks kreipinys ir bendros kovos atgarsis tilpo neseniai Lietuvoje išleisto žurnalo "Lietuvos Aidų" 1-4 numerioje.

Nepaprastiems įvykiams dedantis Pabaltyje, ir Sovietų Sąjungos valdovui M. Gorbačioviui atvykstant į šį kraštą, mūsų kolonijos lietuviškos organizacijos ir pavieniai nariai susirūpino aktyvesne kova ir solidaria veikla su kitais pabaltiečiais,

kad tinkamu būdu išreikšti šių pavergtų tautų jausmus ir troškimus.

Iniciatyva kilo iš LSS Skaučių Seserijos Vyr. Skautininkės S. Gedgaudienės ir

šiam tikslui gruodžio 6 d. buvo sukvieistas visų Clevelande veikiančių lietuvių organizacijų pasitarimas. Organizacijos šiuo metu neturėjo jo.

(Nukelta į 6 psl.)

Maris Mantienis kalba demonstracijoje. Šalia kun. G. Kijauskas, S.J.

Algis Miškinis kalba lietuvių vardu.

Demonstrantai rikiuojasi Clevelando miesto centre.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Gorbačiovas Jungtinėse Tautose pažadėjo vienašališkai sumažinti savo konvencionalinę kariuomenę puse milijono karių. - Likusi vis dar lieka didesnė už NATO. - Žemės drebėjimas Armenijoje.

Koks skirtumas per 28 metus! Tada į JT visuotiną susirinkimą atvykęs Sovietijos vadas Chruščiovas grąšino Vakarų 'palaidoti' ir daužė su batu į pultą (Iki šios dienos neaišku, ar tai buvo jo paties nuo kojos nusiimtas, ar atsineštas portfelyje). Dabar, po 28 metų, Sovietijos vadas laikėsi visai kultūringai ir kalbėjo apie reikalą konfrontaciją pakeisti konsultacija. Jis pareiškė savo pagarbą JT ir pripažino jų reikšmę ateities pasaulio tvarkos išlaikyme. Esą nemažai klausimų, kaip pvz. ekologijos, kurie reikalauja bendradarbiavimo. Iš viso, naujos realybės keičiančios pasaulį.

Konkrečiai jis siūlė matoriumu, ar kitaip kaip, sustabdyti Trečiojo pasaulio skolų grąžinimą, kas faktinai jo visai neliečia. Tiesa, ir Sovietų Sąjunga yra paskolinusi savo klientams visame pasaulyje nemažai pinigų, bet tai yra valstybės skolos valstybei. Tuo tarpu kapitalistinėse šalyse didžiausia dalis paskolų yra privatinio pobūdžio – vieno banko kitam, nors ir Pasauliniam Bankui tarpininkaujant. Žodžiu, tai grynas propagandos mostas Trečiajam pasauliui.

Paliesdamas žmonių teises jis pabrėžė savo norą Sovietiją paversti teisine valstybe, kurioje visai nebūtų baudžiama už politines pažiūras, jei jos nebūtų susijusios su valstybės išdavimu, špionazu, sabotazu ir terorizmu. Toji santvarka garantuotų ir religinę laisvę. Naują santvarką įvedant pasitaisyti klaidų ir bus susilaukta pasipriešinimo, bet anksčiau ar vėliau socialistinė santvarka bus pagrįsta teise.

Palietęs Afganistaną Gorbačiovas siūlė sausio 1 d paskelbti visuotinas paliaubas ir nutraukti visom pusėm ginklų tiekimą. Jis apgailestavo Arafato neįsileidimą į New Yorką pastebėdamas, kad PLO jau pripažino Izraelio teisę egzistuoti. Sovietija solidarizuojanti su palestiniečių reikalavimais.

Baigdamas kalbą Gorbačiovas susprogdino atsivežtą propagandinę 'bombą': jis vienašališkai atitraukė iš Rytų Europos pusę milijono karių ir pakeisė likusių dalinių pobūdį. Jie bus skirti ne ofensyvai, bet defenzyvai.

Čia reikia atsiminti, kad iki šiol Vakarų Europa

The view from the West

	IISS		NATO	
	NATO	WP	NATO	WP
Divisions	105.3	101.3	103.0	224.3
Troops	2.34m	2.14m	2.21m	3.09m†
Tanks	22,000*	53,000	22,224*	51,500
Artillery	10,600	36,000	17,328**	43,400**
IFVs	6,200††	23,600	4,728††	22,400
Combat aircraft	—	—	3,977	8,250
Attack aircraft	2,865	2,330	—	—
Fighters	1,178	4,432	—	—

† includes general support troops and air-defence troops excluded by IISS * includes about 8,500 tanks in storage ** includes large mortars, not included in IISS figures †† includes 575 Infantry Fighting Vehicles in storage

Vertinant Gorbačiovo pažadą atitraukti stambias karines pajėgas iš Vakarų Europos, verta pažiūrėti į jų dabartinį stovį. Lentelėje patiekiami du vakariečių įvertinimai. IISS yra privatus Londono Strateginių Studijų Institutas (Internacional Institute for Strategic Studies), kuris savo žinias suvedė š. m. vasarą. NATO duomenys yra iš š. m. lapkričio 25 d. Kaip matome tarp jų esama skirtumo, kuris paaiškinamas taip. Nato skaičiuje kariuomenės dalį — divizija, jei ji turi bent 5% jos branduolį. Tuo tarpu IISS divizija laiko diviziją, jei ji turi 50% numatytų karių. Taip pat NATO į bendrą karių skaičių įtraukė ir pagalbines dalis, tuo tarpu IISS skaičiuoja tik kautynių dalis. (Lentelėje WP reiškia Varšuvos paktą, o IFV — Infantry Fighting Vehicles — šarvuoti automobiliai). Patys sovietai savo duomenų nėra paskelbę.

skaitėsi su sovietų žaibinio puolimo galimybe. Turėdami bendros kariuomenės, o ypač puolamųjų dalinių bei tankų ir lėktuvų persvarą (žiūr. lentelę), jie staigiu puolimu gali užimti didelę dalį Vakarų Europos, tuo būdu neleidami griebtis atominių ginklų, nes nuo jų daugiausiai nukentėtų civiliai gyventojai, kurie neturėtų nei laiko, nei kur evakuotis. Po tokio pirminio pasisekimo, jie galėtų pasiūlyti paliaubas kurias būtų sunku atmesti, nenorint pereiti prie atominio karo.

Kaip matome iš lentelės, sovietai dabar turi Europoje 2 prieš 1 tankų ir lėktuvų - t.y. puolimo ginklų - persvarą, todėl visos derybos dėl konvencionalinių ginklų sumažinimo ejo labai lėtai. Jei ginklai būtų sumažinti proporcingai — jie tik daugiau paryškintų sovietų persvarą. Dėl to Vakarų pusėje buvo kalbama, kad nusiginklavimas turėtų būti 'asimetriškas' — t.y. balansas-lygybė būtų siekiama sovietams daugiau negu Vakarams nusiginkluojant. Su tuo pagaliau sutiko ir Gorbačiovas su savo dabartiniu pažadu — per ateinančius dvejus metus sumažinti savo kariuomenę visą pusę milijono karių, 10,000 tankų (dabar jie turi 50,000), 8,500 artilerijos pa-

būklų (iš 43,000) ir 800 lėktuvų (iš 8,000). Tai sumažintų sovietų persvarą, jei vakariečių neapims nesuvaldomas noras dar daugiau sumažinti savo pajėgas. Kaip tik tokį norą Gorbačiovas ir siekia sukurstyti. Juk, JAV, galėdamos nusiginkluoti, labai greitai pajėgtų sumažinti savo deficitą nepadidinant mokesčių. Ir kitas Vakarų šalis slegia karui pasiruošimo našta.

Vaizdžiai kalbant — Gorbačiovas savo kamuolių pasiuntė į varžovo teritoriją. Tas turi tuojau pradėti galvoti, kaip į tai atsakyti.

...

Smarkus žemės drebėjimas Armenijoje nutraukė Gorbačiovo triumfinę viešnagę Amerikoje. Kad iš sovietų taško žiūrint jo kelionė buvo labai sėkminga, pripažįstama iš dešinės ir iš kairės. Ir kaip su tuo nesutiksi, jeigu jo pažadas sumažinti savo kariuomenę Vakaruose, ypatinai Vokietijoje, buvo sutiktas su tokiu entuziazmu, tarytum tai tikrai būtų šaltojo karo pabaiga ir bendro nusiginklavimo pradžia!

Iš tikro Gorbačiovas kol kas tik pažadėjo iš rikiuotės atitraukti dalį pasėnusių Korėjos karo laikų tankų, kurie praktiškai jau negali vaidinti didelės rolės ir kurių lai-

■ Iš kitos pusės

Kartais skaitai apie nūdienius įykius ir tau pasivaidena tolimesnė praeitis. Man taip pasitaikė pradėjus skaičiuoti GIMTOJO KRAŠTO redaktoriaus Algimanto Čekuolio straipsnį apie... KIAULĖS SNUKĮ. Jis pradeda:

"Į krautuvėlę 'Sėklos' centrinėje Vilniaus dalyje įėjo vyras. Tuščioje parduotuvėje tebuvo dvi pardavėjos ir vedėja, bet vyriškis neskubėjo nei pirkti nei rinktis. Jis skaitė visą, kas krautuvėje buvo stambiomis ir kas smulkiomis, kas ranka parašyta ir vis garsiau reiškė savo nepasitenkinimą."

Dėl ko konkrečiai tas vyras buvo nepatenkintas, Čekuolis taip ir nepaiškina, nors tas krautuvės lankytojas ėmęs net šaukti, o:

"Paskui spjovė pardavėjai Irenai M-kajai, dviejų vaikų motinai, į veidą."

Tai man priminė daugiau 'nekaltą' atsitikimą. Prieš 60 kelis metus grįžom būrelis gimnazistų po pamokų namo ir Laisvės Alėjos lenkiškos maisto produktų krautuvės lange pastebėjom virš kažkokių saldinių parašą: 'Tylko 4 lt.' Atseit tik 4 lt. Laikai buvo panašūs į dabartinius Lietuvoje. Jautėsi tautinis atgimimas. Trijų kalbų gatvių pavadinimai buvo užtepti smala. Studentai nuvertė arklinę 'konkę' kaip baisaus atsilikimo simbolį. Užėjom į krautuvę ir paprašėm... 1/2 kg. 'tylko'. Žinoma, graži (šiandien dar atsimenu) ir daug vyresnė padavėja nieko nesuprato ir mes jai paaiškinom, kad taip parašyta ir nesusipratimams išvengti reikėtų rašyti lietuviškai. Toks buvo mūsų 'įnašas' į tautinį atbūdimą. Žinoma, po visų po to sekusių pergyvenimų — Hitlerio ir Stalino epochų papročiai pasidarė mažiau kultūringi. Spjauti kam nors į veidą tada dar nebuvo madoje. Aišku, tai baustinas chuliganizmas, tačiau mane daugiau nustebino Čekuolio reakcija į jį:

"Aš atskubėjau į parduotuvę, kai tik sužinojau apie šį siaubingą atsitikimą. Radau tris verkiančias moteris. Perbalusios, rankos dreba, į mane, lietuvi, žiūrėti nenori."

— Kas darosi Lietuvoje? — vaitoja jos. — Kas darosi Vilniuje? Kaip reikės toliau gyventi?

Už provokatorius neatsiprašoma — jie daro savo juodą darbą sąmoningai. Pabučiavau **poni**ą Ireną į skruostą, į tą vietą, kurs dar degė raudoniu."

Na, jei jau **ponia**, tai reikėjo ją atsiprašant pabučiuoti į ranką, o ne į veidą. Įdomu, kad tik toji viena Irena visą laiką tituluojama tokiu neįprastu komunistinei valstybėje vardu 'ponia', toks titulas neskiriamas lietuvių krautuvės vedėjai Danutei.

Čekuolis savo labai ilgą straipsnį su daug visai teisingų minčių apie gero gyvybės tarp tautų reikalingumą, išveda:

"Tai, kas prieš kelis mėnesius buvo chuliganizmas arba šiurkštumas, tampa politiniu nusikaltimu. Gaisrą gali sukelti vienas žmogus, gali net paauglys. Budėkime visi!"

Išvada paryškina nepaprastą baimę, apėmusią vadovaujančią sluoksnį. Kad tik neperžengus tą nematomą liniją, kurią nubrėžė ar dar nubrėž Maskva. Jau kuris laikas toji baimė atsispindi ir kitų laikraščių pranešimuose. Tai suprantama, bet iš kitos pusės kiekvieną chuliganizmą iškeldant į 'politinį nusikaltimą', kuris iš viso neįmanomas teisinėse valstybėse, žengiama ne pirmyn, bet atgal.

(vm)

kymas tarnyboje tik leidžia Vakarų atsargumo šalininkams vaizduoti didesnę sovietų pavojų.

Reikia taip pat neužmiršti, kad norint žymiai sumažinti atomines jėgas, kartu reikia susitarti dėl konvencionalinių jėgų apkirpimo. Dėl to jau 15 metų tariamasi, bet be jokių apčiuopiamų rezultatų.

NATO yra paruošusi planą, kad abi pusės sumažintų savo tankų skaičių iki 20,000. Taip susitarus, sovietai turėtų savo tankų skaičių sumažinti dar 37,000, o NATO tikrai 2,000. Be to, nė vienas kraštas NATO sąjungoje ar Varšuvos pakto sąjungoje — t.y. JAV ir Sovietija — negali turėti dau-

giau kaip 12,000 savo tankų. Toks jų balansas leistų nebijoti netikėto sovietų užuolimo. NATO tačiau savo planą paskelbė tik po Gorbačiovo kalbos, kas leido jam užsidėti pradininko vainiką. Nemažas laimėjimas propagandos gale!

People to run high volume production machines. 2 years experience required. People with poor attendance record need not apply. Please contact Peter Mulvaney
CREATIVE ENGINEERING INC.
475 MYLES STANDISH BLVD.
TAUNTON, R. I. 02780
508-824-6604 (48-50)

Have you got 5 years machine repair experience? If so, I need your talent in a high volume production area. If you have the talents will pay. Please contact Peter Mulvaney
CREATIVE ENGINEERING INC.
475 MYLES STANDISH BLVD.
TAUNTON, R. I. 02780
508-824-6604 (48-50)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$20.00. Single copy 50 cents.Prenumerata metams \$20.00, pusei metų \$12.00 • Atskiro numerio
kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai
grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija
nėatsako.

Kreipimasis į Prezidentą

Š. m. gruodžio 4 d. Dr. K. Bobelis gavo iš Lietuvos Laisvės Lygos pirmininko Antano Terlecko kreipimąsi sekančio turinio:

"Kreipimasis į VLIKo pirmininką poną Kazimierą Bobelį,

"Vakarų pramonininkai laiko Tarybų Sąjungą didžios žaliavos rezervu ir neribota pramonės produkcijos realizavimo rinka. Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų didžiųjų pasaulio valstybių pramoninio ir finansinio kapitalo interesus išreiškianti spauda deda daug pastangų įtikinti savo šalies gyventojus būtinybe remti Michailą Gorbačiova, kaip vienintelį TSRS politiką, galintį išgelbėti nedalomą Rusijos imperiją. Štai kodėl iki šiol Stalino įsakymu okupuoto Pabaltijo klausimas nė karto nebuvo įtrauktas į Suvienytų Tautų Organizacijos Generalinės Asamblėjos dienotvarkę. Vadovaudamasi kapitalistinių monopolijų interesais, Vakarų masinės informacijos priemonės nesiliauja tikinusios pavergtasias estų, latvių ir lietuvių tautas, kaip joms paties likimo lemta vienintelė galimybė — dar bent 50 metų nešti okupacinį jungą. To reikalauja ir pačių pavergtųjų interesai. Esą, subyrėjus imperijai išsivadavusios iš Rusijos globos tautos išpjaus viena kita...

"Mums atrodo, kad prezidentai Ronaldas Reaganas ir Džordžas Bušas žino, kad iki šiol belgai neišplovė olandų bei liuksemburgiečių ir atvirkščiai. Nors danai, norvegai ir suomiai kadaise buvo priklausomi nuo švedų, tačiau visos tautos gyvena didžiulėje santarvėje.

"Kad prezidento R. Reagano simpatijos lietuvių tautos pusėje rodo jo proklamacija š. m. Vasario 16-tosios proga. Norime tikėti, kad ir prezidentas Bušas eis savo pirmtako pramintu laisvės keliu. Greit Jungtinių Amerikos Valstybių politikai susitiks su TSRS Generaliniu Sekretoriumi

Michailu Gorbačiovu. Prašome gerbiamą pirmininką dėti visas pastangas, kad Lietuvos klausimas visada būtų pasitarimų aukščiausiam lygyje tarp JAV ir TSRS dienotvarkėje. Liekame giliai įsitikinę, kad pasaulio tautos nepaliks mūsų vienu kovoję už lietuvių tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę. Vadovaujamės aksioma, kad negali būti laisva tauta, abejingai žiūrinti į pavergtųjų likimą."

Lietuvos Laisvės Lyga
Vilnius, 1988 gruodžio 3

Ryšium su šiuo kreipimusi, Dr. Bobelis š. m. gruodžio 5 d. pasiuntė JAV prezidentui R. Reaganui sekančio turinio telegramą:

"Papildydamas savo laišką iš š. m. gruodžio 2 d. aš pateikiu Jums tiesioginį kreipimąsi į Jus Lietuvos Laisvės Lygos pirmininko Antano Terlecko, Vilniuje, Lietuvoje, kuris turėjo progos sutikti Jus praėjusį pavasarį Spasso namuose.

"Terleckas ragina Jus ir laisvąjį pasaulį reikalauti, kad Mikailas Gorbačiovas atitrauktų karines pajėgas iš Baltijos valstybių, kad Lietuva, Latvija ir Estija vėl atgautų savo suverenumą.

"Negali būti taikos Euroje, kol Baltijos klausimas yra neišspręstas."

(ELTA)

Gorbačiovas New Yorke...

(Atkelta iš 1 psl.)

patyrė Jugoslavijoje, tai dabar aišku Vengrijoje.

Tačiau prie politinių reformų negali prileisti vis dar išsišakojęs partijos aparatas. Partiečiai jokių būdu geruoju nesutiks atsisakyti savo privilegijų.

Džilas teigia, kad istorija Gorbačiova atsimins kaip šviesų, ir gero norinti didvyrių, jei jis būtų... greitai nuverstas. Po kelių metų jis jau atrodys kaip nepasisekęs iklimpęs Rusi-

Lietuvių įkurtos įstaigos Chicagoje dabarties šviesoje

Šiais metais 60 m. sukaktį paminėjo lietuvių įkurta šv. Kryžiaus ligoninė Marquette Parke, Chicagoje. Šią ligoninę 1928 m. įsteigė Lietuvių Labdarių sąjunga, pirmoji Amerikoje lietuvių, daugiausiai skerdyklų darbininkų, 1914 m. įsteigta labdaros organizacija. Šalia šv. Kryžiaus ligoninės, Lietuvių Labdarių sąjunga Lemonte įsteigė šv. Šeimos vilą lietuviams seneliams ir Marquette Parke nupirko žemės sklypą, kuriame dabar stovi lietuvių Gimimo šv. Mergelės Marijos bažnyčia ir parapijinė mokykla. Tad šiandien, šv. Kryžiaus ligoninės sukaktuviams metams baigiantis, įdomu pažvelgti, kiek toji lietuvių įsteigta ligoninė po 60 metų dar tarnauja gaušiams Chicagos ir apylinkių lietuviams.

Prieš 3-4 metus merdėjančios Lietuvių Labdarių sąjungos vadovybę perėmė jauni lietuviai profesionalai. Valdybos pirmininku buvo išrinktas jaunosios kartos dr. Linas Sidrys. Chicagoje buvo progos su dr. L. Sidriu plačiau pasikalbėti ir išgirsti gilų jo bei visos valdybos susirūpinimą dėl dabartinės padėties šv. Kryžiaus ligoninėje.

Įsteigus ligoninę, ją administruoti buvo pavesta vienuolėms kazimierietėms, o pati ligoninė perduota kardinolo globon. Pasak dr. L. Sidrio, Labdarių sąjunga dabar neturi jokių pretenzijų į nuosavybę, tačiau nori užsitikrinti, kad ligoninėje lietuviai būtų ir toliau pilnai aptarnaujami, kaip kad buvo steigėjų numatyta. Naujajai Lietuvių

jos balose ir sovietinės sistemos prieštaravimuose.

Į mums įdomų klausimą, ar Gorbačiovas galės toleruoti didesnių tarybinių respublikų savarankiškumą, jau nekalbant apie nepriklausomybę, Džilas atsakė pesimistiškai. Iki šiol sovietai laikėsi teorijos, kad socializmas yra aukštesnė socialinė forma už tautinę valstybę. Tai, žinoma, nesąmonė, tačiau ji davė pretekstą paneigti tautinio apsisprendimo teisę. Dabar jo paties pradėta propaganda verčia tenkinti tautinius reikalavimus, nors jis nenorės visai atsisakyti nuo savo kolonijų.

Jugoslavijos patirtis rodo, kad konfliktas tarp partijos totalitarinio ir reformos sparnų yra neišvengiamas, tačiau greitas valdžios perleidimas iš centro į periferijas veda į chaosą. Tokia perspektyva nedaug padeda Gorbačioviui. Mažai čia jam gali padėti ir JAV.

Labdarių sąjungos valdybai perėmus vairą, susidurta su problema, kad tos dvi sąjungos įkurtos įstaigos buvo jau smarkiai nuliutėvusios ir, sąmoningai ar nesąmoningai, visą samdomą administracijos štabą dabar sudaro nelietuviai, net prieš lietuvius nusiteikę žmonės.

Dr. L. Sidrys teigia, kad dabartinė ligoninės prezidentė yra airių kilmės vienuolė kazimierietė, visai nemokanti lietuviškai. Ligoninės advokatas taip pat airis, o viceprezidentė irgi nelietuvė. Dr. Sidrio žodžiais, "pasidarė taip kad ligoninės administracija į lietuvių žiūrį su nepasitenkinimu. Jie nenori, kad čia būtų lietuviška ligoninė, bet bendruomeninė (community hospital), ir todėl apie jokių projektus, kurie turėtų ryšio su lietuvių ir Lietuva, jie nenori net girdėti..."

Toliau pirmininkas pasakojo, kad ligoninė į savo štabą jaunus lietuvių gydytojus priima, tačiau tie gydytojai, kurie atvyko po II pas. karo, jei ir buvo priimti, jautė tam tikrą įtampą. Vienuolės bardavo, kad jie kalba lietuviškai. Minint krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 m. sukaktį, vienuolės kazimierietės ligoninėje neleido pakabinti plakatus, reklamuojančius Romoje įvyksiančias Lietuvos krikšto iškilmes, nes, kaip dr. Sidrys pastebėjo, seselės nenori, kad ligoninė priklaustų prie lietuviškų įstaigų.

Ligoninei švenčiant 60 m. sukaktį, jaunieji lietuviai gydytojai siūlė, kad būtų sudaryti moksliniai ryšiai su Kauno akių klinika. Otomologai gydytojai savo susirinkime paskelbė, jog jie tokiu projektu domisi ir jam pritaria. Tačiau samdomas lenkų kilmės direktorius tą projektą užblokavo.

Šiuos priekaištus dabartinei ligoninės vadovybei išklaušęs, paklausiau, ko Lietuvių Labdarių sąjungos pirm. dr. L. Sidrys ir visa iš jaunesniosios kartos žmonių sudaryta valdyba pageidautų? Jis taip atsakė: "Mes siekiame, kad lietuviai nebūtų skriaudžiami, kad ligoninės taryboje būtų bent vienas lietuviškai kalbantis asmuo, kuris palaikytų ryšius su lietuvių visuomene. Mes prašome, kad ligoninės metiniame leidinyje būtų nurodyta, jog ligoninė buvo įkurta Lietuvių Labdarių sąjungos, kas dabar yra nuo amerikiečių visuomenės slepiama. Nors kartinis akmuo su lietuvišku užrašu tebestovi ir liudija, kad ligoninė yra įkurta Lietuvių Labdarių sąjungos. Taip pat norėtume, kad į

švento Kryžiaus ligoninę būtų įsileista ir lietuviško meno bei visokių išdirbinių, ko dabar nei su žiburiu nerasi. Pageidautume, kad ligoninės vadovybė susidomėtų ryšiais su dabartinės Lietuvos ligoninių personalu..."

Nemanyčiau, kad šie šv. Kryžiaus ligoninės steigėjos atstovaujančios valdybos reikalavimai būtų per daug nacionalistiški ir nepamatuoti. Jei steigėjai iš kapų prisikeltų, reikia manyti, kad ir jie pateiktų panašius reikalavimus.

Tuo tarpu dr. L. Sidrys papasakojo, kad kitoje Lietuvių Labdaros sąjungos įkurtoje įstaigoje — šv. Šeimos prieglaudoj Lemonte padėtis lietuvišku atžvilgiu paskutiniu metu gerokai pasitaisė. Seniau prieglaudoje buvo sąmoningai mažinamas lietuvių skaičius. Tačiau dabar reikalus tvarko viena susipratusi lietuvaite kazimierietė Genovaitė Kripaitė, ir yra vilties, kad toji įstaiga ateityje tikrai tarnaus lietuviams seneliams.

Anais laikais Lietuvių Labdarių sąjunga Lemonte, kur stovi šv. Šeimos prieglauda, buvo nupirkusi ir virš 200 akrų žemės. Visas tas turtas dabar yra irgi kardinolo žinioje. Tuo tarpu žemės kaina tose apylinkėse nepaprastai pakilusi ir pardavus už ją būtų galima gauti nuo 2 iki 3 milijonų dolerių. Pasak dr. Sidrio, už tuos pinigus Lietuvoje būtų galima pastatyti naujas bažnyčias ir ligonines.

Tokia padėtis yra Chicagoje ir jos apylinkėse lietuvių įkurtų įstaigų dabarties šviesoje.

VL. R.

MACHINE MAINTENANCE MECHANICS

Maintenance mechanic is reqd. for the 1st shift w/knowledge of Hydraulic & Pneumatic equipment is essential. We are seeking individuals to solve a variety of mechanical problems w/little supervision. Equipment includes power presses, reduction roll mills, & other machinery used in the manufacture of metal stamping & heating elements. Salary commensurate w/knowledge & exp. Please call JOE HOLIDY, for appt. 201-686-7300.

TELEDYNE ADAMS

1110 SPRINGFIELD ROAD

UNION, N. J. 07083

An Equal Opportunity Employer (44-50)

TRAIN TO BE A PROFESSIONAL

- SECRETARY
- SEC./RECEPTIONIST
- EXECUTIVE SEC.

Start at home, learn word processing and related secretarial skills. Home Study and Resident Training.

Nat'l. headquarters
4699 N. Fed. Hwy.
Pompano Beach, FL
Financial Aid Available
Job placement assistance

1-800-327-7728

THE HART SCHOOL

A Division of ACT Corp.

(Accredited Members

NHSC)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

PAGERBTAS MUZIKAS STASYS SLIŽYS

Lapkričio 27 d. 10:30 v. r. šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas parapijos bažnyčioje aukojo šv. Mišias už muz. Stasį Sližį, auką nešė S. Sližio vaikaitės Karolė ir Kristina, skaitymus skaitė Matas Baukys, giedojo parapijos choras pačiam jubiliatui vadovaujant.

Muz. Stasio Sližio 70 metų amžiaus sukakties pagerbimo akademija įvyko parapijos salėje, kurią pradėjo ir pravedė Stefanija Kaunelienė. Muz. Stasio Sližio vaikaitės Karolė ir Kristina sukaktuvininkui ir jo žmonai Natalijai, paskaitininkui, choristams ir prie programos pravedimo prisidėjusiems prisegė gėles.

Kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją ir linkėjo jubiliatui geros sveikatos ir ilgo amžiaus, kad jis dar galėtų ilgai, ilgai vargonauti mūsų parapijoje.

Žurnalistų skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus kruopščiai paruoštoje apžvalgoje nušvietė muz. Stasio Sližio veiklą ir muzikinį kelią. Keleto svarbesnių įvykių čia paminėsiu: Stasys Sližys gimė 1918 m. lapkričio 20 d. Traupio miestelyje, Panevėžio apskrityje. Muzikos pradėjo mokytis pas savo tėvą, vėliau žinias gilino pas muzikus A. Piešiną, M. Karką ir J. Motekaitį. Panevėžio gimnaziją baigęs ir mokytojo cenzą išgyjęs, mokytojavo Panevėžio ir Ukmergės mokyklose.

Karo metu atsidūręs Vokietijoje, mokytojavo ir mokyklos inspektoriaus pareigas ėjo Weideno lietuvių progimnazijoje.

Į Ameriką atvykęs 1950 m. pradėjo mokytojauti Detroito Lietuvių šeštadieninėje mokykloje, vėliau pavadintoje "Aušros" lituanistinės mokyklos vardu. Keletą metų buvo tos mokyklos vedėjas. Lietuvoje ir Detroito vadovavo mokyklų chorams, jaunimo ir moterų ansambliams, bei kitiems vokaliniais vienetams.

Amerikoje juodadarbiu likti neonrėjo, tai stojęs į Detroito Universitetą 1956 m. jame baigė sąsąskaitybą. Dirbo Fordo automobilių divizijos įstaigoje kontrolės analistu.

Lygiagrečiai lankė ir 1957 m. baigė Wurlitzer vargonų kursus. Norėdamas praplėsti muzikines žinias, 1958 m. įstojo į Detroito Konservatoriją, kurioje 1964 m. įsigijo muzikologijos diplomą, o 1967 m. įstojo į Michigano Universitetą pasitobulinti chorvedyboje.

Lankydamas Michigano Universitetą buvo universiteto simfoniniame chore ir po septynerių metų savo pastangas apvainikavo Chordinės Disciplinos pažymėjimu.

1979 m. buvo priimtas į Michigano Operos chorą profesionaliu choristu. Dalyvavo daugelyje operos spektaklių Detroito ir operos gastrolėse.

1948 m. sukūręs šeimą su Natalija Petrusevičiūte, užaugino dukterį Reginą, kuri paveldėjo tradicinį Sližių šeimos muzikos pomėgį ir gabumus. Tėvui vadovaujant jaunimo chorui, Regina visą laiką buvo choro akompaniatorė.

Stasys Sližys yra plati asmenybė ir be visų anksčiau išvardintų darbų jis yra sukūręs nemažai dainų, giesmių ir visiems žinomas visuomenininkas.

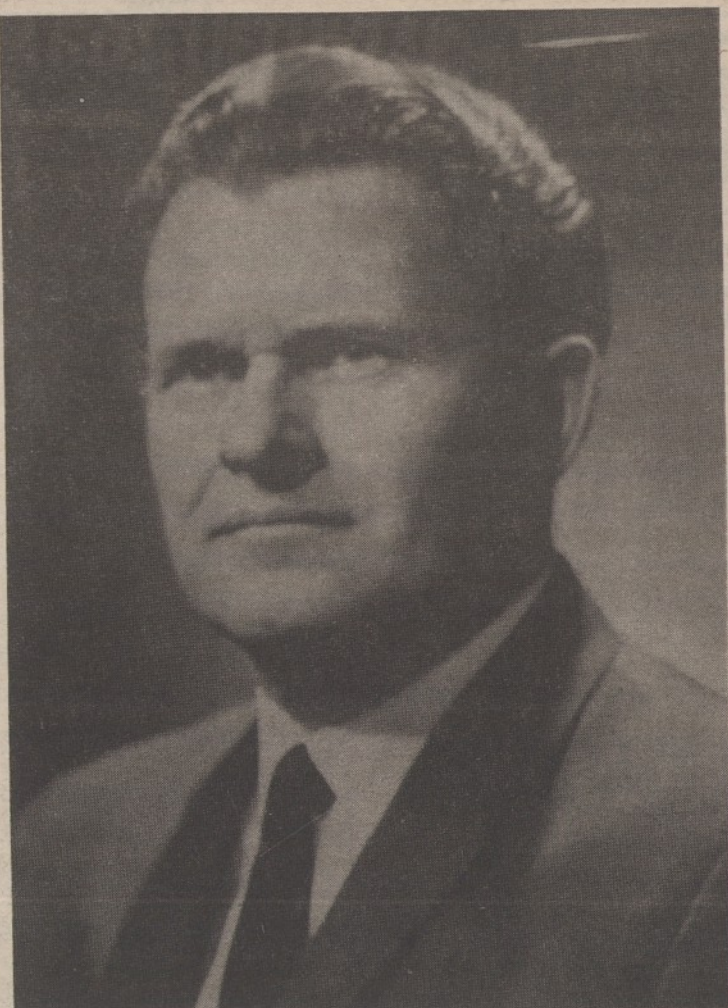
Solonizantas yra Lietuvių žurnalistų Sąjungos Detroito skyriaus ilgametis sekretorius, buvo visos Amerikos Lietuvių Muzikų Sąjungos vicepirmininkas, šiuo metu yra "Muzikų žinių" redaktorius. Priklauso Amerikos Vargonininkų Sąjungai. Buvo Detroito Lietuvių Mokytojų Draugijos sekretorius. Taip pat yra "Švyturio" jūrų šaulių kuopos ir LŠST centro vadovas. Taip pat dar priklauso: JAV Lietuvių Bendruomenei, Ramovėnams, Balfui ir kt.

Kaip žurnalistas dalyvauja spaudoje ir rašo straipsnius, pranešimus ir korespondencijas.

Programos vedėja Stefanija Kaunelienė padėkojo Vytautui Kutkui už padarytą apžvalgą ir paprašė pakelti šampano taures ir solesinantui sugiedoti Valio, Valio, Ilgiausių metų, Valio, Valio! Giedojo moterų choras ir visi atsilankusieji palydint pianinu jo dukrai Reginai.

Sveikinimai ir vaišės

Žodžių solenizantą sveikino: Mykolas Abarius — LŠST pirm., ir Marius Sajas, parapijos choras var-

Sukaktuvininkas Stasys Sližys

du. Stefanija Kaunelienė perskaitė raštu gautus sveikinimus.

Vytautas Kutkus visų atsilankusiųjų vardu solenizantui įteikė dovaną — Video kasečių rekorderį ir Mykolo Abariaus pieštą visų pasirašytą sveikinimą. Stasys Sližys už dovanas padėkojo.

Meninė dalis

Marius Sajauskas paskaitė savo kūrybos eilėraštį "Štai ir vėl gimtadienis". Moterų vokalinis kvartetas, vadovaujamas muz. Stasio Sližio padainavo: "Dainavos tango" ir "Vasaros romantika".

Naujai sudarytas vokalinis moterų vienetas, vadovaujant S. Sližiui padainavo: "Kada Nemuneli", kuriam žodžius parašė Stasys Garliauskas ir kompoziciją sukūrė pats muz. Stasys Sližys, "Menų gegužį" ir "Šok, tripk subatėle". Kvartetas ir moterų vokalinis vienetas gražiai pasirodė ir nuo publikos susilaukė audringų lojimų. Pagerbime dalyvavo 127 asmenys.

Stefanija Kaunelienė rengėjų vardu padėkojo kun. Alfonsui Babonui už Mišias ir invokacijos sukalbėjimą,

Vytautui Kutkui už padarytą apžvalgą, Mykolui Abarui už nupiešimą plakato ir sveikinimą, birutietėms už pyragus ir stalų papuošimą, Stasiui Sližiui ir jo kvartetui ir moterų vokaliniam vienatui už dainas ir visiems, kurie atsilankė ir savo atsilankymu pagerbė solenizantą muz. Stasį Sližį.

ŠAULIŲ KŪČIOS

Švyturio jūrų šaulių kuopa gruodžio 18 d., tuoj po 10:30 Mišių, šv. Antano parapijos salėje ruošia tradicines kūčias: programa, tradiciniai kūčių valgiai, bendras giedojimas, Kalėdų eg-lutė. Visi kviečiami ir laukiami. Bilietai gaunami pas kuopos sekretorių Romą Macionį. Auka \$10.00.

★

Jadvyga ir Antanas Griniai linki linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems Dirvos skaitytojams, draugams ir pažįstamiems.

Mums rašo

KODĖL VLIKO VALDYBA NEPASIRŪPINO?

Aprašydamas VLIKo seimą Bostone, Petras Viščinis pridėda ir keletą pastabų. "Pav., "VLIKo valdyba... nepasirūpino, kad po kiekvienos dienos darbų būtų išleistas biuletenis..." Arba vėl p. Viščinis tvirtina: "Į seimą atvyko 36 atstovai 15-kos grupių, sudarančių VLIKą. Šalia jų dar dalyvavo valdybos nariai, tad viso susidarė virš 40 asmenų su balsavimo teise". Tai klaidingas tvirtinimas. Taip nėra. VLIKo Statuto paragrafas Nr. 44 rašo: "Valdybos nariai, jeigu jie nėra VLIKo narių — organizacijų atstovai, VLIKo

Seime ar Taryboje, Seimo ir Tarybos posėdžiuose turi patariamąjį balsą". VLIKas išleido knygą "Lietuva ir VLIKas", ten yra statutas įdėtas ir visa eilė paaiškinimų ir VLIKo veiklos aprašymas. VLIKo valdybos narių neatvažiavo į Seimą todėl, kad balsavimo teisės neturint ekonomiškai nepasiteisina didelės kelionės išlaidos, jei Seimas vyksta toli nuo tos vietos kur narys gyvena.

Nenoriu paneigti p. Viščinio pastebėtų netikslumų ir įvertinu jo pastabas, tačiau, kad visuomenė nebūtų suklaidinta, pataisau.

P. Narutis

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiame raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;
2. 1988 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);
3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaromą Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atastovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;
4. Jury komisija aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1989 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;
5. Premijai asmenys ar vienetai siūdomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama;

EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI
13400 PARKER ROAD
LOCKPORT, ILL. 60441.

♥♥♥ RN'S ♥♥♥

Tire of the big city hassel? Want to expand your nursing experience? Try rural hospital nursing at Morenci Area Hospital. Need full time RN's 2nd and 3rd shift. Premium pay every Sunday and \$2/hr. differential for 3rd shift. Apply call or write Morenci Area Hospital, 13101 Sims Highway, Morenci, Mich. 49256. 517-458-2236. (47-1)

QUALITY CONTROL SUPERVISOR

A. S. M. E. Boiler & pressure vessel shop experience in maintaining a quality control system which assures all code requirements are met or experience minimum.

Send resume to:

SUPERIOR BOILER WORKS INC.

P. O. BOX 1527

HUTCHINSON, KANSAS 67504-1527

ATTN: T. J. ROUSE

An Equal Opportunity Employer

(48-49)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Antano Škėmos 'Pabudimas' atyksta į Bostoną

Stasys Santvaras

Esu tikras, ne vienas laikraščiuose radom žinelių, kad tragiškai žuvusio dramaturgo Antano Škėmos drama "Pabudimas", išversta į anglų kalbą, buvo statoma New Yorke. Ją statė ir dar tebevaidina Meno

sukrečiantis savo stiprumu. "Jis duoda galingą vaizdą Stalino valdžios teroro, kai 1950 m. buvo "likviduota" ketvirtis Lietuvos gyventojų". Pagiria jis rež. L. Pakrį ir visų aktorių darbą. Kritikas Stewart H. Be-

tą pastraipėlę.

"Ant. Škėmos "Pabudimas" (kalbama apie dramos leidinį) yra aprūpintas Vyt. Meškausko įvadu, kuriame teigiama, kad "Pabudimo" problemai išspręsti Škėma pasirinko "analitinės

Julija Nasvytytė ir Arūnas Čiuberkis Škėmos veikale "Pabudimas".

klubo teatras. Veikalą režisavo estų kilmės režisierė Linda Pakri, spektakliuose vaidina ir du lietuviai aktoriai — Julija Nasvytytė ir Arūnas Čiuberkis. Be jų, "Pabudime" matysim žinomus Amerikos aktorius Neale Harper, Mike Jankowitz ir Paul Taylor Robertson.

Bostono ir jo apylinkių lietuviams būtų puiku, (jei į vaidinimą jie pasikviestų savo draugus amerikiečius) Ant. Škėmos "Pabudimas" bus vaidinamas 1989 m. sausio 7 d. (7:30 val. vak.) ir sausio 8 d. (3:00 po pietų) First Baptist Church salėje, Cnabridge, Garden ir Mason gatvių kampe, prie Harvardo universiteto. Bilietų kainos studentam 8 dol., visiems kitiems — 12 dol. Vaidinimus rengia LB Bostono apylinkės valdyba, kurios pirmininkas šiuo metu yra inž. Brutenis Veitas.

New Yorke Ant. Škėmos "Pabudimas" susilaukė gana gausių ir palankių amerikinės spaudos atsiliepimų. Štai Theatre Review teatro kritikas David Sheward rašo, kad veikalas esąs melodramatinio pobūdžio, bet

nedict, plačiai pakomentavęs "Pabudimo" turinį, pažvelgęs į teroro kupiną sovietų okupaciją Pabaltijo kraštuose, Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje, taria: "Nors veikalas niūrus, bet jis yra tikrai galingas. Turbūt tai bus pats geriausias politinis vaidinimas Manhattene nuo to meto, kai čia buvo statoma Jean-Paul Sartre'o drama "Raudonos pirštinės". Taręs, kad "Pabudimo" statymas, režisūra ir vaidyba yra puikūs, Stewart H. Benedict ragina newyorkiečius ateiti į Meno klubo teatro vaidinimą ir pamatyti, koks yra žmonių gyvenimas anapus geležinės uždangos.

Duodami daugiau ar mažiau žinių apie Ant. Škėmą, jo veikalą ir sovietinį žiaurumą Pabaltijo šalyse, panašiai, kaip čia cituota, kalba ir kiti New Yorko spaudos teatro kritikai. Jų atsiliepimuose iš tikro nestinga supratimo, užuojautos pavergtom tautom ir teatrinės kritikos įžvalgumo.

Apie Ant. Škėmos "Pabudimą" man teko rašyti prieš 20 metų. Kad skaitytojam būtų aiškiau, kokia yra toji drama, čia pacituosiu to savo darbo vieną ki-

dramos formą", kurią jau senovės graikai pažinę. Jei bandytumėm lyginti J. Griniaus "Žiurkių kameros" realizmą su Ant. Škėmos "Pabudimu" (abiejų veikalų problema ir net tardymų medžiaga yra beveik ta pati), turėtumėm su Vyt. Meškausku sutikti: J. Grinius savo veikale kuria fak-

tus ir įvykius, o Ant. Škėma pasineria į dramos veiksmo ir veikiančiųjų asmenų analizę, bandydamas giliau įsismelkti į jų mintis ir "tikėjimus... Kaip jieškojimas naujo ir savaimingesnio draminio pasisakymo, be abejo, priekini išbėgtų Ant. Škėmos "Pabudimas", nes jo veikėjai yra spalvingesni ir gyvybingesni.

Rūsti ir sunki yra ši Ant. Škėmos drama, nes "analitiniam scenos veikalui" paimta baisi ir žiauri mūsų išgyvenamo laiko medžiaga. Vargu begali būti rūstesnis žvėris už žmogų, kuris išniekina draugystę ir meilę, išniekina žmogų, kaip Dievo atspindį šioj žemėj, Košmariškas ir tas "psicholo-

ginis tardymo būdas", kai vyro akivaizdoje sugyvuoję tipai vienas po kito išniekina jo žmoną. Maskvos "žmoniškumo" gynėjai gali šaukti, kad Ant. Škėmos "Pabudimas" yra melas ir šmeižtas. Deja, deja, ne tik mes, lietuviai, bet jau daugelis Europos tautų turi dokumentuotas memuarines medžiagas, be kitų žiaurbių, liudijančios ir tą "psichologinį tardymo būdą".

Ant. Škėmos "Pabudimas" remiasi vidine veikėjų akcija, daug mažiau toj dramoj išorinio veiksmo. Medžiagos klaikumas ir ta išorinė veikalo statika, man regis, visada sudarys sunkumų jo statymui scenoje. Tačiau "Pabudimas"

(Nukelta į 6 psl.)

* Lietuvių Rašytojų suvažiavime Augsburgėje 1947 metais. Iš kairės: A. Valentinas, dail. P. Osmolkis, Ant. Škėma, K. Grigaitytė, Vyt. Alantas, dr. J. Grinius, Ben. Rutkūnas ir St. Santvaras.

Lietuviai atvyksta demonstruoti su vėliavomis ...

Clevelando pabaltiečių akcija...

(Atkelta iš 1 psl.)

kio plano, nei specialių igaliojimų, bet tokiam aktua-
liam reikalui pareiškė visišką
solidarumą, atstovais iš-
renkant Ingridą Bublienę,
Algį Miškinį ir dr. Viktorą
Stankų. Buvo nutarta kreip-
tis į latvių ir estų bendruome-
nes – tai atliko Gražina Kudu-
kienė – ir tada tuojau buvo
sudarytas ad hoc bendras pa-
baltiečių komitetas, kuris iš-
ėjo į viešumą Ohio Baltic In-
dependence Coalition vardu.

Komiteto pirmininku buvo
išrinktas latvis Maris Mante-
nieks.

Taip, nieko nelaukiant,
iš šio branduolio pasklido di-
delio entuziazmo banga ir su
kėlė ant kojų visas tris etni-
nes bendruomenes. Buvo
suorganizuota parašų rinki-
mas remti Baltų aspiracijas,
laiškų rašymas, telegramų
siuntimas, telefoniniai skam-
binimai į Baltuosius Rūmus
ir demonstracijos Clevelan-
do miesto centre, suderintai
su demonstracijomis New
Yorke, bei informuota vietos
spauda, radijo, televizija, pa-
sidalinant darbu ir išiparei-
gojimais. Su miesto, apskri-

Ad hoc komiteto nariai Ingrida Bublienė ir Maris Mantenieks.

ties ir kongreso vadais ryšius
užmezgė Gražina Kudukienė
kuri vėliau dalyvavo New
Yorke vykusioje pabaltiečių
spaudos konferencijoje ir de-
monstracijose gruodžio 7 d.

Sekmadienį abejose lie-
tuvių parapijose buvo praves-
tas bendras laiškų Amerikos
prezidentui ir vicepreziden-
tui rašymo vakas. Buvo iš-
anksto paruošti laiškai, laiškų
pavyzdžiai ir vokai, tad
laiškų rašymas vyko sklan-
džiai ir gana greitai. Šiam
darbui talkininkavo didelis
būrys tautinėmis juostomis
pasipuošusio mūsų jaunimo,
kurie patarinėjo ir padėjo tal-
kos reikalingiems. Šv. Jur-
gio parapijoje tai organizavo
Virginija Juodišūtė, o Dievo
Motinos parapijoje Algis
Miškinis ir Ingrida Bublienė.

Šeštadienį prieš tai, Šv.
Kazimiero lituanistinėje mo-
kykloje laiškų rašymą koor-
dinavo Danguolė Vodopalie-
nė. Buvo išpūdinga skaityti
moksleivių laiškus, kurie bu-
vo net iliustruoti trispalvė-
mis ir asmeniškų troškimų
sakiniiais, norint sulaukti lais-
vės savo tėvų žemei.

Buvo susisiektas su Bal-
taisiais Rūmais ir surasti rei-

kiami asmenys, kurie gautus
laiškus spėtų pristatyti tiems,
kurie referuoja Prezidentui,
dar prieš jam išvykstant į su-
sitikimą su M. Gorbačiovu.
Laiškai buvo pristatyti laiku,
kartu pasiunčiant ir pabaltie-
čių koolicijos bendrą laišką
su parašais. Trijų dienų lai-
kotarpyje Clevelande buvo
surinkta virš dviejų tūkstan-
čių parašų, parašyta šimtai
laiškų ir telegramų, bei virš
šimto telefoninių skambini-
mų į Baltuosius Rūmus, Sena-
toriams ir Kongresmanams.

Šią akciją labai gražiai
pristatė ir skatino per Tėvy-
nės Garsų radijo valandėlę
Juozas Stempužis, o bažny-
čiose pamokslų metu, kun.
Gediminas Kijauskas, SJ ir
kun. Juozas Bacevičius.

Buvo išdalinti kviesliai,
kuriuos atspausdino Nijolė
Kersnauskaitė, į gruodžio 7
dienos, 12 val. "Vieningumo
su Tauta demonstraciją" Cle-
velando miesto centre, pabrė-
žiant, kad dešimtmečius pries-
paudą nešę Pabaltijo kraštai
šiandien reikalauja laisvo ap-
sisprendimo laisvojo pasau-
lio akivaizdoje. Buvo ragina-

(Nukelta į 7 psl.)

Jaunimas rašo Prezidentui...

Dear Mr. President,
Please give Lithuania
and the other Baltic
States freedom.

second
grade
your friend

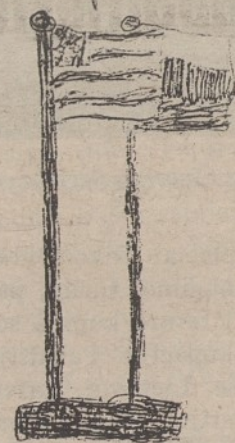
Valerij
Širvaitis

Valerijos Širvaitytės laiškas.

Mr. President,

Please ask Mr. Gorbachev to
end the occupation of the
Baltic Nations. I know you
are so powerful and my
class knows you won't let
Lithuania down. You are a great
president!

Sincerely,

Audra Degėytė
6th grade

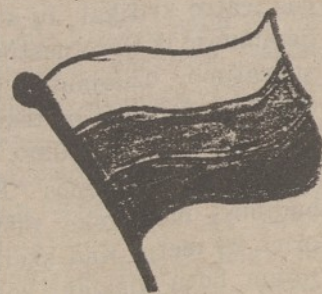
Audros Degėytės laiškas prezidentui.

DEAR MR. PRESIDENT BUSH,
PLEASE FREE MY GRANDPARENTS
COUNTRY, LITHUANIA, SO I CAN VISIT THE
LAND WHICH MEANS SO MUCH TO ME. I'M TRY-
ING TO LEARN TO SPEAK LITHUANIAN
SO ME AND MY DAD CAN VISIT.

I WISH THERE
WAS
FREEDOM
IN LITHANIA.

THANK
YOU
FOR
YOUR
ATTENTION

Lukas Balys

Lukas Balys rašo ...

'Pabudimas'...

(Atkelta iš 5 psl.)

yra mūsų laiko drama.
Tame glūdi jos stipry-
bė, jos tikrovinė ir meninė
tiesa". (Lietuvių literatūra
svetur, 349, 350, 352 psl.).

Ir štai, kaip dabar gir-
dim, Ant. Škėmos "Pabudi-
mo" statymas New Yorke
yra sėkmingas ir išpūdin-
gas.

Rašinį baigdamas, Bosto-
no ir jo plačių apylinkių lie-
tuvams dar sykį primenu,
kad Ant. Škėmos drama
"Pabudimas" bus vaidina-
ma Cambridge, Mass.,
1989 m. sausio 7 ir 8 d. Ne-
praleiskim progos susipa-
žinti su pagirtu vaidinimu,
kuriame juk skamba ir mū-
sų pačių nedalia.

IŠEIVIJOS KALĖDŲ DOVANA LIETUVAI

Reikalinga *skubi* Išeivijos pagelba Lietuvai. Vilniuje leista perspausdinti: A. Šapokos **LIETUVOS ISTORIJA** 200,000 tiražu. Tačiau trūksta popieriaus vienam šimtui tūkstančių egzempliorių.

Skelbiame kalėdinę Išeivijos dovaną Lietuvai:

Tegu nelieta nei vienos lietuvių šeimos šių Šv. Kalėdų proga nepadovanojus savo tautai jos istorijos knygos, kuri jai buvo atimta ir sunaikinta per 48 metus.

A. Šapokos
redaguota

**LIETUVOS
ISTORIJA**

Popierius istorijai išspausdinti bus skubiai užpirtas ir pristatytas į Lietuvą iš vakarų Europos.

Šis vajas yra suderintas su Lietuvių Bendruomenės vadovybės paskelbtu bendruoju finansiniu vaju.

Čekį prašome rašyti Lietuvos Istorija vardu. Aukos gali būti nurašomos nuo mokesčių (ID #51-0194467). Jūsų grįžęs čekis atstoja kvitą. Aukos siųsti: Lithuanian-American Community, Lietuvos Istorija, 2713 W. 71st St., Chicago, IL 60629.

Ateitininkų Federacija, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Lietuvių Skautų Sąjunga, LST korp! Neo-Lithuania, Santaros-Sviesos Federacija, Šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga.

Vladas Blinstrubas ir M. Aukštuolis su plakatais ...

Clevelando pabaltiečių akcija...

(Atkelta iš 6 psl.)

ma, kad neliktų nė vieno lietuvių, kuris šiuo kritišku laikotarpiu nebūtų atlikęs savo pareigos, pasisakydamas už tautos laisvę savo parašu, dalyvavimu ar auka. Clevelando lietuvių kredito kooperatyvas "Taupa" buvo pirmieji aukotojai.

Išvykai į demonstraciją buvo parūpintas autobusas ir jį koordinavo Jurgis Malskis. Visus techninius reikalus atliko Gintas Gaška, kuris su kitais talkininkais rūpinosi demonstracijos plakatais. Prie plakatų paruošimo prisidėjo abu skautų tuntai, išskirtinai daug tuntininkė Julija Taorienė ir Vyr. Skautininko pavaduotojas Gintaras Taoras. Jadvyga Budrienė, su talka, suorganizavo vėliavėles demonstracijoms, ir taip pat liet. kaspinėlius laiškus rašantiem.

Ingrida Bublienė koordinavo visus ryšius su Clevelando medija ir pasiuntė jiems specialų aplanką su pilna turima ir gauta informacija, nuskand būsimos demonstracijos tikslą. Buvo pabrėžta, kad tai yra tik dalis visoje Amerikoje vykstančios akcijos, prašant Prezidentą iškelti Pabaltijo kraštų apsisprendimo klausimą susitikime su M. Gorbačiovu. Buvo palaikomas nuolatinis ryšys su Lietuvių Informacijos Centru New Yorke, Washingtonu ir kitais mies-

tais. Prieš demonstracijas radijo stotys WERE, WDOX, WELW ir WQAL padarė pasikalbėjimus su estu Toomas Tubalkain ir Ingrida Bublienė.

Gruodžio 7 dieną, 12 val. miesto centre susirinko arti 300 lietuvių, latvių ir estų išreikšti savo vieningumą su pavergta tauta. Kilo aukštyn visų trijų tautų vėliavos, plakatai su užrašais, jūra lietuviškų vėliavėlių. Atvyko visi Clevelando televizijos kanalai, pagrindinės spaudos korespondentai bei fotografa, ir net keturių radijo stočių žinių pranešėjai, kurie demonstracijas rekordavo.

Demonstracijos buvo

pradėtos kun. G. Kijausko, S.J. sukalbėta invokacija. Pirm. Maris Manteniks pristatė šių demonstracijų tikslą ir dabartinę Pabaltijo kraštų situaciją bei siekius. Po to kalbėjo Clevelando miesto mero atstovas August Pust, apskr. kontrolierius Tim McCormac, miesto Tarybos narys Michail Polensik, kongreso narės Mary Rose Oakar atstovas Andy Fedinsky, buvo gauta proklamacija iš apskrities komisierių. Dalyvavo su savo vėliava taip pat ir lenkų Solidarumo atstovas David Domzalsky. Pabaltiečių vardu kalbėjo estas Toomas Tubalkain, latvis Janis Sulcs ir lietuvis Algis Miški-

nis. Užbaigimo maldą sukalbėjo latvių kunigas Laimdons Grendze. Lietuviai sugiedojo "Lietuva Brangi", estai ir latviai jų tautos himnus.

Visi televizijos kanalai, neišskiriant ir kabelinio, vakare per visas žinių laidas rodė įvykusių demonstraciją ir tiksliai informavo visuomenę apie Pabaltijo kraštų padėtį ir siekius. Sekančią dieną Clevelando dienraštis Plain Dealer antrajame puslapyje idėjo didelio formato rašytojos Au relijos Balašaitienės nuotrauką su trispalve ir demonstracijos aprašymą.

Keletos žmonių iniciatyva išvystyta akcija nesiribojo Clevelandu ir rado atsaką kituose miestuose, atnešdama konkrečius ir svarius rezultatus. Reikia pripažinti, kad šis veiksmas yra tik pirminis atsiliepimas į Tėvynės šių dienų šauksmą, kuriam mes visi turime būti lankstūs ir jautrūs. Kaip iki šiol, taip ir toliau budėsime su tauta ją liečiančiuose įvykiuose ir tiesime jai pagalbos ranką kiek jėgos leis.

GORBAČIOVO PRAŠOMA PILNO ATVIRUMO

Pilno puslapio skelbimas **Washington Times** gruodžio 7-tos dienos laidoje ragina komunistų partijos generalinį sekretorių Michail Gorbačiovą viešai pareikšti, kad Pabaltijo kraštai buvo neteisėtai okupuoti.

Skelbimas pasveikina atvykusį į Ameriką ir išreiškia pasitenkinimą už nau-

juosius persitvarkymo, bei glasnost reiškinius. Gorbačiovas pagiriamas už jo planus statyti paminklą Rusijos sostinėje, Maskvoje, prisiminti nukentėjusius nuo Stalino. Raginama panašius paminklus statyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos sostinėse, nes šiuose kraštuose milijonai dar prisimena stalinistinį terorą.

Pabrėžiama, kad laikas yra atėjęs pradėti užpildyti tuščius istorijos puslapius su tikra teisybe. Tad, Gorbačiovas skatinamas glasnost dvasioje viešai pripažinti faktą, kad Stalinas neteisėtai okupavo Pabaltijo kraštus sandėrio su savo partneriu Hitleriu pasėkoje.

Paskutiniame skelbimo sakiny Gorbačiovui linkima savo darbais įgyvendinti persitvarkymo ir atvirumo teorijas leidžiant Lietuvai, Latvijai ir Estijai pačioms laisvai spręsti savo ateitį.

Skelbimą pasirašo "Nuo Stalino Nukentėjusieji Gyvenantys Vakaruose". Skelbimo rėmus sudaro iš apačios ir viršaus uždėtos spygliuotos vielos. Pasirinkta **Washington Times** laikraštis, nes jis pasiekia didelį skačių valdžios pareigūnų, atstovų ir įtakingų asmenų.

Skelbimas buvo suprojektuotas privačia adv. Povilo Žumbakio iniciatyva. Išdėstymą paruošė Audronė Razgaitienė. Skelbimo išlaidų dalį sutiko padengti ALTa, JAV LB-nė ir Estonian American National Council. Aukos yra renkamos iš visuomenės padėti padengti likusias skelbimo išlaidas ir įgyvendinti panašius projektus ateityje. Čekius rašyti ir siųsti: Ethnic Community Services, 7 South Dearborn, Chicago, Illinois 60603.

Aida Bublytė renka parašus prezidentui Ronald Reaganui, prašant laisvės Pabaltijo kraštams. Pasirašo Valaitis ir Bielinienė. V. Bacevičiaus nuotr.

RN/LPN

FT & PT positions avail. on 3-11 & 11-7 in small luxury health care facility. Excellent working cond., flexible benefit package, salary neg. commensurate w/ exp. Contact JACKI DOHERTY DON.

FOULK MANOR NORTH

1212 FOULK RD.
WILMINGTON DE. 19803
302-478-4296

(45-4)

WANTED 1ST CLASS MECHANICS

Clark forklift dealer in south Fla. has immediate full time positions available in Ft. Lauderdale, Miami, West Palm Beach, Sarasota and Ft. Myers. Exp. and own tools required. Call or write Mr. George Olsen, W. E. Johnson Equipment Co., 300 East 10 Ct., Hialeah, FL 33010. 305-882-7065. (44-47)

„Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi“

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos žinios

Artėjant Kalėdų šventėms ir Naujiems, 1989-tiems Metams, sveikiname mūsų garbės narius, tarybos narius, skyrių valdybas ir visus narius, jų šeimas bei artimuosius. Nuširdžiai linkime kiekvienam asmeniškai giedrios švenčių nuotaikos ir darbingų 1989-tų metų.

Prisimename mūsų spaudos redaktorius ir leidėjus, bendradarbius, o taip pat plunksnos darbuotojus.

Sveikiname mūsų atstovus bendrinėse lietuvių ir tarptautinėse organizacijose.

Su pagarba prisimename savo brolius ir seseris tėvynėje, taip ryžtingai dirbančius siekiant savo krašto laisvės. Mes išeiviai su Jumis.

Tikimės visus, Lietuvoje ir išeivijoje, ir toliau matyti dirbančius "Vardan tos Lietuvos".

Jaunimo rašinių konkursas nutarta ir šiemet skelbti. Parinkta tema: "Dabartiniai įvykiai Lietuvoje". Kviečiamas dalyvauti jaunimas nuo 14-25 metų amžiaus. Rašiniai turi būti ne mažiau penkių (5) mašinėlė rašytų puslapių ilgio. Premijos: pirma — \$250, antra — \$150 ir trečia — \$100. Rašiniai laukiami iki vasario 3 d. vicepirm. Vidos Jonušienės adresu: 12500 Pawnee Rd. Palos Park, Ill. 60464. Skyrių valdybos raginamos kviesti vietinius jaunuolius dalyvauti šiame konkurse.

Žurnalas "Naujoji Viltis" 21 nr. jau išsiuntinėtas prenumeratoriams. Šis numeris gražiai išleistas, turtingas gerais straipsniais. Nariai, iki šiol negaunantieji žurnalo, kviečiami prenumeruoti, kreipiantis į administratorių Oskarą Kremerį.

Valdyba suorganizavo Naujosios Vilties žurnalo įgaliotinių tinklą ir dėkoja visiems sutikusiems būti jo atstovu-platintoju. Štai jie: Vytautas Abraitis — Daytona Beach skyrius, Eugenija Bulotienė — Detroito skyrius, Rūta Sakienė —

Los Angeles skyrius, Vladas Blinstrubas — Clevelando skyrius, Juozas Rentelis — Bostono skyrius, Emilija Čekienė — New Yorko skyrius, Alfa Šukys — St. Petersburgo skyrius. Šiems įgaliotiniams išsiuntinėtas atitinkamas skaičius "Naujoji Viltis" egzempliorių. Minėtų skyrių nariai ar šiaip norintieji įsigyti žurnalą, prašome kreiptis į šiuos asmenis.

Ypatinga padėka priklauso p. Oskarui Kremeriui už jo atliekamą didelį ir kruopštų darbą, tvarkant žurnalo administravimą. Jo dėka, talkinant vicepirm. Petrui Buchui, išrūpinta papiginta žurnalui siuntinėti kaina, sutaupant beveik pusę buvusių pašto išlaidų.

Mūsų veikla: 1) spalio 23 d. ruoštas knygos "Lietuviai tautininkai — komunistų kankiniai" pristatymas pavyko labai gerai. Gausu publikos, įdomus Vytauto Abraičio žodis, gera meninė dalis. 2) Rugsėjo 30 spalio 1-2 d. d. Chicagoje vykusiam AL Bendruomenės suvažiavime dalyvavo vicepirm. Petras Buchas ir pasveikino dalyvius Sąjungos vardu. 3) Lapkričio 19 d. Korp! Neo-Lithuania metinėje šventėje dalyvavo ir gražiai pasveikino pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas. Pakeltiems penkiems senjorams, sekretorė Eleonora Valiukėnienė įteikė po Sąjungos išleistą knygą "Tautinės minties keliu". 4) Lapkričio 20 d. Sąjungos pirmininkas, kaip pagrindinis kalbėtojas, su pasisekimu dalyvavo Detroito organizacijų ruoštame Lietuvos kariuomenės 70-ties metų sukakties minėjime. Ta proga pasikeista rūpimais klausimais su vietinio skyriaus nariais.

Ateities planai. Ateinančių metų sausio 29 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose ruošiamas Chicago ir apylinkių lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimas — akademija ir vakarienė. Pagrindiniu kalbėtoju sutiko būti Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis Jr. Meninę programą atliks Kristijono Donelaičio mokyklos mokiniai ir jaunieji mokytojai.

Dar turima ir kitų užmojų, bet palikta tai apspręsti vėliau.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas
Sąjungos pirmininkas

Eleonora Valiukėnienė
Sekretorė

IRON WORKER — EXPERIENCED
IN LAYOUT OF PIPE RAILS, ALL
TYPES & CONFIGURATIONS.
MUST BE EXP'D. GOOD PAY &
BENEFITS. 215-947-1867 OR 215-
676-1867. (46-3)

WELDER — EXPERIENCED IN
STICK, MIG & TIG. MUST BE
EXPERIENCED. GOOD PAY &
BENEFITS. 215-947-1867 OR 215-
676-1867. (46-3)

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

LAISVĖS KOVOTOJŲ PAGERBIMAS

Stasio Augonio vadovaujamos Jono Vanagaičio šaulių kuopos lapkričio 20 d. Bostone surengtas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 70-ties metų sukakties minėjimas buvo originalus, išsiskyręs iš kitų ankstyvesnių tos rūšies minėjimų. Po pamaldų šv. Petro parapijos salėje iškilmingą susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Stasys Augonis, jį pravedė Česlovas Kiliulis, pagrindiniu kalbėtoju buvo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis, o meninę programą atliko sol. Ona Aleksaitė, akompanuojama kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko. Šalia to Augonio sudarytą montažą atliko jaunimo atstovai: Daiva Kiliulytė, Jonas Navickas, Alysa Šnipaitė ir Rimas Kiliulis.

Minėjimo ir pagrindinės kalbos vedamoji mintis — d a b a r t i n ė m i s sąlygomis Lietuvos kariuomenės minėjimas — tai pagerbimas Lietuvos laisvės kovotojų, kurių gyvybės aukos nuolat didėja. Visa kalba buvo iliustruota kruopščiai paruoštomis skaidrėmis ir perpinta muzika. Šiais reikalais kalbėtojui Petrui Viščiniui talkino inž. Kazys Daugėla, Vytautas Sužiedėlis ir Aidas Kupčinskas.

AKT. H. KAČINSKO PLOKŠTELĖ

Šiomis dienomis pasirodys akt. Henriko Kačinsko įkalbėtų lietuvių literatūros klasikų kūrinių plokštelė. Dail. Pranas Lapė pasigėrėtinai atliko savo darbą, sukurdamas plokštelės viršeliui dailų aktorius portretą. Tad dabar telieka užbaigti plokštelės gaminimą, kuris pavestas plokštelių gaminimo firmai "Vogt". Plokštelė sudarys gražią ir prasmingą Kalėdų dovaną.

Visuomenė gyvai domisi leidžiama plokšte. Plokštelės kaina: 10 dol. be persiuntimo. Ją galima iš anksto užsisakyti savo reikams ar platinimui pas leidėjus: A. Gustaitis, 860 Third St., So. Boston, BA 02127, A. Petrutis, 73 Centerville Ave., P. O. Box 367,

West Hyannisport, MA 02672, P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Prašant plokštelę pasiųsti paštu, prie plokštelės kainos reikia pridėti dar persiuntimo išlaidas.

STAMBUS PAPILDOMAS INAŠAS

Lietuvos savanorio Fulgento Janonio ir jo žmonos Marijos vardu Lietuvių Fonde sudarytas stipendijų fondas, į kurį ligi šiol buvo įnešta 25,000 dolerių. Papildydama tą sumą, Marija Janonienė dabar įnešė dar 1,000 dolerių. Tuo būdu to stipendijų fondo pagrindinį kapitalą šiuo metu sudaro jau 26,000 dolerių. Gaunamais nušimčiais už tą sumą šelpiami gabūs, bet neturtingi lietuviai studentai, kad jie galėtų išeiti mokslą ir tapti lietuvių tautai naudingais. Šia prasme Marija Janonienė šviečia gražiu pavyzdžiu kitiems. Ji su savo vyru Fulgentu išmokslino savo sūnus, o dabar kukliais ištekliais padeda dar kitiems siekti mokslo. Fulgentas Janonis mirė 1979 m. rugsėjo 11 d., o Marija Janonienė yra pensininkė. Pasiekę šį kraštą, jiedu buvo paprastais fabriko darbiniais.

RENGINIAI

1980 sausio 7-8 Cambridge, Mass., bus statoma A. Škėmos drama "Pabudimas" angliškai. Teatras atvyksta iš New Yorko, Rengia LB Bostono apylinkė.

Vasario 5 Norwoode Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas — inž. dr. Jurgis Gimbutas.

Balandžio 23 — Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone metinis banketas Lantana Restorane Randolphe.

WANTED EXPERIENCED MACHINIST — MOLD SHOP
Applications now being accepted for Machinists with 3-5 years exp. on conventional and CNC equipment to include lathes, mills and EDM machines. Grinding exp. a plus. Should have strong math background to include shop applications of algebra, geometry and trigonometry. To apply call collect 517-676-1637. (42-48)

EXPERIENCE
CNC LATE AND MACHINE OPERATORS

Must be able to perform own set ups and close tolerance. Openings on all shifts. Benefits and wages.

WESTECH CORP.
1261 Holton Rd.
Muskegon, Mich. 49445
EOE (47-3)

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

Lietuvių Fondas 1,000.00
F. Andriūnas, Wyncote ..15.00
S. Jakubonienė, Chicago 10.00
F. V. Kaunas, Cicero 25.00
P. Jonikas, Riverside 10.00
K. Kikutis, Collinsville ..10.00
W. Kazlauskas,
Waterbury 10.00
A. Bernotas, Waterbury .. 5.00
S. Sližiui pagerbti
komitetas Detroito 20.00
S. Bartkus, Detroit 10.00
K. S. Šeputa, Surfside ..25.00
J. Daugėla,
Ormond Beach 25.00
Č. Tamašauskas, Phila. 20.00
Dr. D. Giedraitis,
Michigan City 20.00
A. Blazevičius, Milford ..10.00
Stasys ir Elena
Santvarai, Boston 35.00
Dr. Birutė ir Bronius
Kasakačiai, Chicago ..75.00
A. Giedraitienė, Anglija .. 6.00
Ed. Tunkūnas, Gardner 25.00
E. J. Šišai, Santa Monica 20.00
A. Juška, Sterling Hts. 10.00
Pr. Jančiukas, Toledo 20.00
D. Martinkus Sun Rise B. 7.00
E. Nasvytis, Northbrook 50.00
A. Lukas, Dearborn 10.00
J. M. Orantai, Roseville 10.00
B. Dirmantienė, Chicago 10.00
A. Kazilis, Colgan 10.00
Vl. Šniolis,
So. Pasadena 35.00
V. L. Apaniai,
Chesterland 25.00
K. Tirva, Ordond 10.00
K. Žilinskienė,
Daytona Beach 15.00
O. Naumanienė,
Cleveland 10.00
J. Sližys, Toronto 20.00
J. Taruška,
Madeira Beach 10.00
D. R. Bitėnai, Bronxville 40.00
P. Ausiejus, Centerville 20.00
J. Jurkus, Etobicoke 30.00
V. Keršulis, El Paso 10.00
L. Stasiunienė, Chicago ..15.00
Dr. A. Kelertas,
Brookfield 80.00
E. Nainienė, Cleveland ..30.00
V. Matonis, Philadelphia 20.00
M. Itomlenskis, Cleveland 5.00
K. Kaulinis, Philadelphia 15.00
G. Špakauskienė,
Dearborn 10.00
A. Lapšys,
Bloomfield Hills 50.00
K. Karalis, Jacksonville 10.00
V. Vasikauskas,
Richmond Hill 5.00
V. Buinienė, Philadelphia 10.00
K. Kuprėnas, Groton 5.00
K. Pocius,
Beverly Shores 100.00
V. Narkevičius, Hamilton 5.00
S. Bučmys, Dayton 5.00
J. Pipiras, Worcester 20.00
Visiems aukotojams nuširdžiai dėkojame.

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

MATAS Realtors

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

JAUNIMO CENTRO VAKARIENĖ

Tėvų jėzuitų įkurtas Jaunimo centras, Chicagoje, jau veikia 31 metus. Pirmuosius dvidešimt metų administravo ir jo išlaikymu rūpinosi patys tėvai jėzuitai. Jų skaičiui sumažėjus ir daugiau laiko pašvenčiant sielovada bei jaunimo auklėjimui, J.C. administravimas buvo perleistas pasauliečiams. Pirmuosius penkeris metus sėkmingai administravo sudaryta valdyba, vadovaujama sumanios visuomenininkės Irenos Kriaučeliūnienės. Jai pasitraukus, jau kelinti metai administruoja žinoma visuomenininkė Salomėja Endrijonienė su valdyba. Direktorių tarybai pirmininkauja ilgametis Lietuvos operos vicepirmininkas, solistas Vaclovas Momkus.

Jaunimo centro pastatai yra nemaži ir jų išlaikymas bei priežiūra reikalingi lėšų ir pasiaukojančio darbo. Taryba ir valdyba dirba be jokio atlyginimo, o centro išlaikymas kainuoja po 8,000 dolerių kiekvieną mėnesį, arba 100,000 dol. per metus. Jaunimo centre yra dvi salės, erdvi kavinė, Čiurlionio galerija, lit. mokykloms patalpos (pradinės 8 skyriai, aukšt. 4 klasės ir pedagog. instit.) studijų ir tyrimo centras, biblioteka, archyvai, muziejai, posėdžiams kambariai, raštinės, virtuvė ir kiti buitiniai įrenginiai. Jaunimo centre repetuoja chorai (Lietuvių opera, Dainava), tautinių šokių grupės, 'laužus' kūrėna skautai, agapes ruošia ateitininkai, karo prisiminimais dalinasi ramovėnai, posėdžiauja ir ateitį kurią įvairūs klubai ir klubeliai (nors kai kuriems gera ir Anelės karčiama). Čia vyksta nuolatiniai suvažiavimai, Kaziuko mugės, simpoziumai, paskaitos, koncertai, vaidinimai, minėjimai, meno ir madų parodos, susirinkimai, pokyliai, šeimos šventės ir t.t.

Pagreitintu tempu Chicagoje vykstanti žmonių kai-

ta palies ir Jaunimo centrą, pasunkins jo išlaikymą. Didžioji lietuvių tvirtovė – Marquette Parkas, atrodo, pradeda kapituliuoti. Kai kurie jau nesnieji galvatrukčiais bėga į artimesnius ar tolimesnius priemiestius, vyresnieji glaudžiasi prie anksčiau išbėgusių savo atžalų. Toks jau amerikiečių gyvenimas, toks jų stilius. Net arti 30% visų Amerikos gyventojų kiekvienais metais juda ir keičia gyvenvietes. Vieni dėl darbų, kiti dėl pragmogų, treči dėl sveikatos ar klimato, o dar kiti dėl kaimynų. Taip ir lietuviai negali išvengti bendros nuotaikos, nerodo kovingumo ženklų. Traukiantis ar bėgant iš kovos lauko, dar niekas nėra laimėjęs mūšio. Vistiek vieną kartą reiks sutoti ir susitaikyti su aplinka, tik jau būsime praradę sukurtas institucijas ir kultūrinius lobius.

Jaunimo centro tradicinės metinės vakarienos paprastai vyksta pirmą gruodžio sekmadienį, be linksmosios dalies. Taip ir šiais metais vakarienė įvyko gruodžio 4 d. savoje pastogėje. Prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnašavo tėvas Antanas Saulaitis, SJ, su tėvu Jonu Kidyku, SJ. Šv. Mišios buvo skirtos mirusiems ir gyviesiems JC rėmėjams. Giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muzikui Manigirdui Motekaičiui. Kunigas A. Saulaitis pamoksle išryškino Jaunimo centro reikšmę lietuvių bei išlaikyti ir jėzuitų įnašą lietuvių jaunimo auklėjimui, įkuriant šį centrą. Pateikė įdomių statistinių duomenų apie lituanistinį švietimą ir lietuviškų šventovių lankymą. Ar galima patikėti, kad tik 8% dypukų vaikų lanko lit. mokyklas ir tik 5% šeimų kiekvieną sekmadienį išklauso šv. Mišias? O tai yra statistika paremti duomenys. Po 20 įsikūrimo metų, lit. mokyklas lankančių vaikų skai-

čius labai pradėjo mažėti, nes jaunosios šeimos išsikėlė į priemiestius ir atitrūko nuo lietuviškų centrų.

Po pamaldų žmonės susplūdo į centrą ir užpildė erdvią JC didžiąją salę. Vakarienei vadovavo rašytoja Nijolė Užubalienė. Žodį tarė gen. konsulas Vaclovas Kleiza ir tarybos pirm. Vaclovas Momkus. Maldą sukalbėjo kun. Jozas Vaišnys, SJ, prašęs Dievo palaimos visiems Jaunimo centro rėmėjams.

Po O. Norvilienės paruoštos sočios vakarienos, meninę programos dalį atliko Antro kaimo prievaizda Algirdas Titus Antanaitis, paskaitęs humoristikos iš A. Barono, A. Gustaičio, vilniečių rašytojų ir kitų kūrybos.

Šios popietės programą užsklendė valdybos pirm. S. Endrijonienė, padėkojusi gaušiemis svečiams, talkininkam ir paskelbusi stambesnius aukotojus. Po 1000 dol. aukojo – Sofija Plenienė, Lietuvių Fondas ir Krištanavičiaus fondas; 500 dol. I. ir dr. L. Kriaučeliūnai; 300 dol. inž. A. ir M. Rudžiai; kiti mažesnėmis sumomis. Papasakojo stambesnes bėdas, kai prakiūra stogas ir vanduo liejasi svečiams ant galvų, ar sustoja šildymas ir vaikai klasėse pradeda šalti.

Pabaigai, vadovaujant A. Likanderienei, ištraukti dovanų paskirstymo laimiegieji bilietai.

Kol yra pasiaukojančių talkininkų, tai ne vienas lietuviškas židyns dar laiko si ir tęsia lietuviybės išlaikymo darbą.

MACHINISTS

JOURNEYMAN OR 1ST CLASS SKILLED

Be able to set up work from blue prints & close tolerance. A minimum of 5 years experience on milling machines. Good benefits, and working conditions. Salary commensurate with experience and ability. Call 401-946-4090. (46-49)

FAMILY PRACTICE PHYSICIANS

Florida Area

Community Health of South Dade offers comprehensive medical and mental health services for children, adults and the elderly. We are currently seeking: Seeking Physician certified, that are Board eligible in family practice medicine, for our ambulatory & walk in unite.

We offer competitive salaries and benefits. Send your resume to: TOM DAWSON, DIRECTOR OF PERSONNEL & PATIENT AFFAIRS, COMMUNITY HEALTH OF SOUTH DADE, INC., 10300 S. W. 216 Street, Miami, Florida 33190.

Or call: (305) 253-5100. EOE. (47-3)

Kai du pirmininkai susitinka ... JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. A. Razma ir ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas. V. Kavaliūnienės nuotr.

AUDRA
Travel
CORPORATION

1989 m.
kelionės
LIETUVA

"NAUJAMETINĖ"
gruodžio 27/88 - sausio 10/89
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100 Kan.

"VASARIO 16-TOJI"
vasario 10-21
(Vilnius-Kaunas-Druskininkai)
AIR FRANCE kaina - \$1989 Kan.

"PAVASARINĖ"
gegužės 14-26
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$2100

"ŠVENTINĖ"
birželio 30 - liepos 16
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
FINAIR kaina - \$2600

"JUBILIEJINĖ"
liepos 14-25
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2220 Kan.

"GINTARINĖ PALANGA"
rugpjūčio 11-27
(Palanga)
FINAIR kaina - \$2350

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!"
gegužės 26 - birželio 6
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100

"GEGUŽINĖ"
gegužės 26 - birželio 12
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
AIR FRANCE kaina - \$2600

"ŽOLINĖ"
rugpjūčio 11-20
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$1999 Kan.

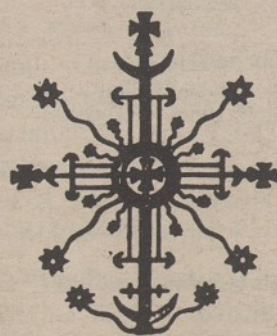
"BOBŲ VASARA"
rugpjūčio 6-19
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2150

"RUDENINĖ"
spalio 6-17
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$1999

(kelionės kaina įskaityta: pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokesčiai, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų. Kainos garantuojamos – įmokėjus visus pinigus. Vietos garantuojamos – įmokėjus \$300 rankpinigių. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakėlimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIŲNĖ DABAR!

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475068

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Buvęs ALT S-gos pirm. adv. A. Lapinskas su žmona ir A. Katelienė pietauja Lietuvių tautiniuose namuose Chicagoje. I. Kriaučeliūnienės nuotr.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktavimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Saskaitys, Certifikatus, IRA, Čekių Saskaitys, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitys, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą niūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

VYTAUTAS LANDSBERGIS IŠRINKTAS SAJŲDŽIO PIRMININKU

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo taryba lapkričio 25 d. vienbalsiai išrinko muzikologą Vytautą Landsbergį. Seimo tarybos pirmininku. Landsbergio pageidavimu, taryba nusprendė, kad jo pagalbininku bus filosofas Romualdas Ozolas, Sąjūdžio leidinio "Atgimimas" redaktorius.

Landsbergis gimęs Kaune 1932 metais. 1955 m. baigė Lietuvos konservatorių fortepijono specialybę. Yra menotyros mokslų kandidatas ir Lietuvos konservatorių profesorius. Daug rašęs apie Čiurlionį.

Nuo pat Sąjūdžio įsistatymo Landsbergis yra vienas iš jo pagrindinių vadų, dažnai kalbėjęs Sąjūdžio surengtose masinėse demonstracijose. (LIC)

KUN. ALFONSUI SVARINSKUI SUTEIKTA GARBĖS PILIETYBĖ

Lecco miestas šiaurės Italijoje praneša, kad kunigui Alfonsui Svarinskui bus suteikta garbės miesto pilietybė "už drąsų krikščionybės tikėjimo liudijimą ir už ryžtą ginant lietuvių tautos savitumą".

Drauge su kun. Svarinsku, garbės piliečiu yra paskirtas buvęs Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorius, kovotojas už socializmo sudemokratinimą, Aleksandras Dubček. (LIC)

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **VASARIO 4 D.** Pilėnų tunto skautų tradicinis Blynų balius.

• **VASARIO 19 D.** Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius ir LB Clevelando Apylinkė.

• **VASARIO 26 D.** Taupos narių metinis susirinkimas.

• **KOVO 11 D.** Pabaltiečių laisvės lyga. Ruošia Estų Taryba, Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Taryba.

• **BALANDŽIO 15-16 D.** Ateitininkų šventė Clevelande.

• **BIRŽELIO 11 D.** Birželio minėjimas. Ruošia Estų Taryba, Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Taryba.

• **BIRŽELIO 23-25 D.D.** — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas Clevelande.

• **RUGSĖJO 30 D.** Pabaltiečių vakaras. Ruošia Estų Taryba, Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Taryba Lietuvių Namuose.

MACHINISTS WANTED

IN SOUTHWEST INDIANA. 2 PEOPLE NEEDED WHO ARE EXPERIENCED ON LARGE LATHES AND BORING MILLS \$8.00-\$11.00 PER HOUR. ALSO NEEDED C.N.C. LATHE PERSON TO PERFORM ALL DUTIES MACHINE REQUIRES. MUST BE EXPERIENCED \$9.00-\$12.00 PER HOUR. CALL 812-386-6800. (47-50)

RADIOLOGY POSITIONS

The Mary Imogene Bassett Hospital in picturesque Cooperstown, New York has available in our expanding Radiology Department the following positions:

- RADIATION THERAPY TECHNOLOGIST
- NUCLEAR MEDICINE/RIA TECHNOLOGIST

Bassett Hospital is a 1500 employee rural referral & teaching center. Come work in a sophisticated hospital while enjoying the advantages of rural living. Please contact:

Mary S. Fox,

Personnel Representative

THE MARY IMOGENE BASSETT HOSPITAL
Cooperstown, N. Y. 13326

607-547-3120

EOE M/F

(47-48)

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

MIRĖ DR. VIKTORAS PUŠKORIUS

Gruodžio 6 mirė dr. Viktoras Puškorius. Palaidotas gruodžio 9 Visų Sielų kapinėse, po šv. Mišių aukos už velionio sielą. Mišias aukojo prelatas Aleksandras Goldikovskis Dievo Motinos šventovėje.

Dr. Viktoras Puškorius gimė Rietave. Visada didžiavosi savo žemaitiška kilme. Medicinos mokslus baigė Vyt. Didžiojo universitete Kaune. Po karo gyveno Vokietijoje, vėliau įsikūrė JAV, Celevelande ir čia turėjo savo medicinos kabinetą.

Priklausė medikų korporacijai Fraternitas Lituanica ir Ohio lietuvių gydytojų draugijai.

Clevelande vedė Dalią Bartkutę ir čia jiems gimė trys dukterys ir keturi sūnūs. Visi yra baigę aukštuosius mokslus, išskyrus Saulių, kuris dar tębelanko George Washington universitetą.

A. a. dr. Viktoras Puškorius paliko giliame liūdesy žmoną Dalią, tris dukteris ir keturis sūnus, brolių Praną, seseris Antaniną ir Ireną bei giminės Lietuvoje.

SEMINARAS APIE KŪČIAS

Dievo Motinos parapijos seminaras anglų kalba skirtas lietuviškų kūčių papročiams buvo labai sėkmingas. Seminaro vadovei Ingridai Bublienėi padarius trumpą įvadą, Stefanija

Lietuvių Fondo valdyba, įvertindama lietuviškos spaudos reikšmę lietuvių išlaikymui išeivijoje, ir suprasdama nelengvas leidimo sąlygas, kreipėsi į Pelną skirstymo komisiją prašydama spaudai paramos. Komisija teigiamai įvertino prašymą ir laikraščiams, jų tarpe ir Dirvai, paskirdama tam tikrą sumą. Gruodžio 3 d. Clevelande Lietuvių Fondo dienoje LF pirm. M. Remienė įteikė Vilties draugijos valdybos vicepirm. dr. D. Degėsiui Dirvai skirtą 1000 dol. čekį. Dešinėje LF dienų rengimo pirm. M. Lenkauskienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

NAUJŲ 1989 METŲ SUTIKIMAS

1988 gruodžio 31, šeštadienį, LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

7:30 val. vak. kokteiliai,

8:30 val. vak. vakarienė.

12 valandą nakties

Naujųjų Metų sutikimo programa.

Šokiai grojant geram orkestrui.

Visi gėrimai ir valgiai asmeniui \$25.00.

Prašom skubiai registruotis Lietuvių klubo raštinėje. Tel. 531-2131.

Rengia Lietuvių namų direkcija ir Čiurlionio ansamblis.

Lietuvių Fondo dienoje Clevelande gruodžio 3 d. PLB pirm. dr. V. Bieliauskas, M. Lenkauskienė, muz. P. Aglinskas, akt. N. Martinaitytė, kun. G. Kijauskas, M. Remienė ir St. Baras.

V. Bacevičiaus nuotr.

štabui ir bendradarbiams, pridėjo auką 35 dol. laikraščiu paremti. Ačiū už auką ir sveikinimą.

• Viktorija Jogaitė-Pakuilienė gruodžio 9 d. Palmer College of Chiropractic, Davenport, gavo Doctor of Chiropractic (D. C.) laipsnį. Naujoji daktarė atlieka praktiką Waterloo, Iowa. Viktorija buvo viena iš Lietuvių Fondo stipendininkių.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Lietuvių namų direkcija drauge su Čiurlionio ansambliu rengia Naujų Metų sutikimą. Bus tradicinės gausios vaišės, vakarienė ir visi gėrimai. Šokiams gros Serbų orkestras. Asmeniui 25 dol.

Prašom skubiai registruotis klubo raštinėje telefonu 531-2131.

• Genovaitė Špakauskienė, Dearborn Hts., Mich., siųsdama auką rašo: "Malonu būti Dirvos skaitytoja. Bet susilpnėjus akims, daugiau nebegaliu skaityti."

MACHINIST — Growing manufacturing company in Portage has an opening for a machinist for precision hydraulics and electro-mechanical parts. Must be able to set up and run lathe, mill and grinder. Must read prints. CNC, jig and fixture and tool room experience. Have good benefits. Reply in writing only to: Fema, 6666 Lovers Lane, Portage, MI 49002, EOE M/F. (46-48)

P. Milašius, LF fundatorius, uždega žvakę už mirusius narius Lietuvių Fondo dienoje.

V. Bacevičiaus nuotr.

Stasienė, Ona Šilėnienė, Genovaitė Masilionienė, Ramutė Nasvytienė ir Kazė Vaičieliūnienė demonstravo kūčių valgių gaminimą. Apie valgius angliškai aiškino kun. Gediminas Kijauskas.

Eglutę kalėdiniais šiaudinukais papuošė Ona Žilinskienė. Prie baltomis drobėmis apklotų stalų, žvakutėmis spindint, Ingrida Bublienė paskaitė maldą iš Sibiro lietuvių maldaknygės, klebonas kun. G. Kijauskas dalinosi su seminaro klausytojais plotkele. Paragavę valgių, visi giedojo kalėdines giesmes. Dievo Motinos parapija visiems atspausdino po dvi knygučes. Vienoje buvo lietuviškos kalėdinės giesmės su gaidomis, o antroje kūčių valgių receptai. Ši medžiaga paruošta anglų kalba.

Kalėdų nuotaika gražiai užakcentavo kanklių muziką, kurią atliko dvi kanklininkės — Aida Bublytė ir Kristina Mataitė.

Sekantis Lietuvių kultūros ir civilizacijos anglų kalba seminaras įvyks sausio 18 d. Apie nūdienius įvykius Lietuvoje kalbės Lietuvių informacijos centro žinių redaktorius Viktoras Nakas iš Washingtono.

• Čiurlionio ansamblio kanklių kvartetas, vado-

vaujamas Onos Mikulskienės, gruodžio 18 atliks komp. Alfonso Mikulskio kanklių muzikos koncertą Detroito universitete, Lietuvių kambaryje.

Kanklių kvartete groja — Rytas Urbaitis, Krsitina Mataitė, Rama Bublytė ir Nida Geležytė.

• Elena Nainienė, Cleveland, Ohio, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 30 dol. linkėdama linksmų švenčių ir laimingų N. Metų. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Vladas Šniolis, Dirvos rėmėjas Floridoje, prie kalėdinio sveikinimo Dirvos

LITHUANIAN RADIO PROGRAM
4249 LAMBERT RD. / CLEVELAND, OHIO 44121

GIRDIMA SEKMADIENIAIS
8:00 — 9:30 RYTO

iš John Carroll universiteto radijo
stoties FM banga 88.7 — stereo.
Radijo studijos tel. 397-4438

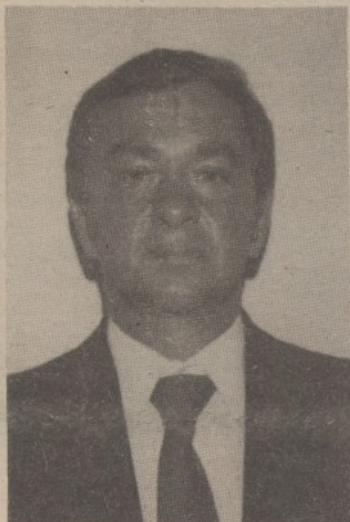

Lietuviška muzika, žinios, Keliaujančio mikrofono reportažai, įvykiai Lietuvoje, istorinės ir literatūrinės vinjetės.

Programos vedėjas — Juozas Stempužis
4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121
Tel. (216) 382-9268

DIRVA

NAUJAS LIETUVIS PROFESORIUS

Dr. Jonas P. Gumbelvičius, M.D. yra paskirtas Pedijatrinės Kardijologijos profesorium Kalifornijos Universiteto Davis medicinos fakultete.

Naujasis profesorius, pagyrinti, yra gana jaunas: gimė 1944 m., Lietuvoje. Į JAV atvyko 1951 m., į St. Louis, MO., kur įsigijo Medicinos Daktaro laipsnį 1971 m., Washington Universi-

tete. Tęsdamas studijas toliau, kartu dirbo universitete kaip instruktoriaus pavaduotojas ir, 1973 m. įsigijo pedijatrijos kardijologijos specialybę.

Atlikti karinės tarnybos prievolę jis buvo komandiruotas į Travis Aviacijos Bazę (AFB), David Grant Medicinos Centrą ir paskirtas pedijatrinės kardijologijos direktorium.

Šalia darbo medicinos centre, dr. Gumbelvičius pradėjo mokyti Kalifornijos Universiteto medicinos fakultetuose San Francisco ir Davis. Pradėjo kaip instruktorius, bet pakėlimai sekė į profesoriaus asistentą, docentą ir, šiais metais jau pilnateisį profesorių.

Pasitraukęs iš Aviacijos Bazės liko USAF rezerve pulkininko laipsnyje ir yra konsultantas Vyr. kariuomenės gydytojui (Surgeon General), pedijatrinės kardijologijos reikalais. Taip pat gavo naujas pareigas Kaiser ligoninėje, Sacra-

mento, kur jis yra pedijatrinės kardijologijos skyriaus viršininkas ir chirurginės bei ne-chirurginės laboratorijos direktorius.

Šalia viso savo darbo dr. Gumbelvičius yra parašęs 16 straipsnių pedijatrinių ligų ir pedijatrines kardijologijos klausimais. Šie straipsniai buvo skaityti įvairiose JAV Aviacijos Bazėse bei išspausdinti Medicinos žurnaluose.

Naujam profesorium linkime kuo geriausios sėkmės.
K. A.

KONKURSAI MOKSLEIVIAMS

JAV LB švietimo taryba skelbia mokiniams šių mokslo metų eigoje tris konkursus:

1. Pradinės mokyklos mokiniams piešinių konkursą. Tema — Gedimino legenda. Įscenizuoti šešiais paveikslais. Konkurso dalyviai skirstomi į dvi grupes: pirmoje dalyvauja 1, 2, 3, 4 skyrių mokiniai ir antroje — 5, 6, 7 ir 8 skyriaus mokiniai.

2. Lietuvos vaizdų albumų konkursą. Dalyvių amžius 11-15 metų.

3. Rašinių konkursą "Varpo" šimtmečio ir Vinco Kudirkos 130-jų metinių proga. Dalyvių amžiaus 15-20 metų.

Sudarytos konkursų komisijos, nustatyta data ir premijų dydis. Platesnė informacija bus skelbiama spaudoje ir išsiuntinėta mokytojams.

• Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimo popietė rengiama 1989 m. sausio 29 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Kalbės Lietuvos atstovas Washington Stasys Lozoraitis Jr. Meninėje dalyje dalyvauja Kristijono Donelaičio mokyklos mokiniai ir jaunieji mokytojai. Plačioji visuomenė prašoma šią datą išdėmėti ir šiame pagerbime dalyvauti. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

MARGUTIS KVIEČIA

Po pasisekusio koncerto Clevelando solistės Aldona Stempužienė, Jennifer Cochran-Luizaitė ir pianistas Mark George yra pakviesti koncertuoti Chicagoje. Koncertas įvyks kovo 12 dieną, Jaunimo Centre.

• Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė įvyks 1989 m. rugpiučio 13-20 dienomis jaunimo stovyklavietėje Dainavoje.

Registruotis ir kambarius užsisakyti pas valdybės išdininką Joną Vasarį, 979 Proehl Drive, Barberton, Ohio 44203, telef. (216) 644-7411. Registracijos mokestis \$15.00 šeimai.

Norintieji gauti geriausius kambarius nevēluokite užsisakyti.

JUNGTINIS JUNO BEACH LIETUVIŠKŲ ORGANIZACIJŲ KOMITETAS IR VĖL RENGIA ŠAUNŲ

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ St. Paul of the Cross parapijos salėje, NORTH PALM BEACH, FLORIDA

Tik už 25 dol. auką asmeniui (10 dol. moksleiviams) bus duodama namie gaminta vakarienė, bealkoholiniai gėrimai, ledai, šampano tostas. Šokiams gros orkestras. Pradžią 9 val.

Vietas iš anksto užsakyti pas A. Augūną, tel. (407) 744-6788, A. Jucėną 622-4332, J. Manomaitienę 626-6071.

Mūsų kasmet rengiami N. Metų sutikimo pokyliai savo šaunumu žinomi visam Floridos rytiniam pakraštį. Šis žada būti dar šaunesnis. Dalyvaukit ir įsitikinsit!

N. Metams rengti komitetas

• Juozė ir Jonas Daugėlai jindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 80 dol. Ačiū.

• Eugenija Nasvytis, Northbrook, Ill., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. linkėdama sėkmės. Ačiū už auką ir linkėjimus.

Vietoje kalėdinių atviručių auksa lietuviškai spaudai.

• Dr. Algimantas Keler-tas, Brookfield, Ill., atnau-

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

A. A.

DR. ARCH. STASIUI KUDOKUI

mirus, Jo mielą žmoną SOFIJĄ bei gimines,

nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

S. Vaicekauskaitė

M. Iškauskienė

N. Greer

P A D Ė K A

Mūsų brangiai mamytėi

A. A.

MARIJAI POŽĖLAITEI GUDAITIENEI

mirus, reiškiamo gilią, nuosirdžią padėką visiems dalyvavusiems laidotuvėse, visiems už išreikštą užuojautą, už gausiai užprašytas Šv. Mišias, už gėles, Vladui Garsiui už sukurta kryželį paženklinanti velionės kapą, už aukas "American Heart Association" ir Putnamo Vienuolyno seselėms, kad įamžinti a. a. mamytės atminimą; kun. Cukurui, kun. Balčiūnui ir kun. Petrauskui už sukalbėtą rožančių koplyčioje, už atlaikytas gedulingas pamaldas bažnyčioje, už maldas kapuose, ypatingai kun. Cukurui už jautrų atsiveikimo žodį; Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seselėms už giesmes bažnyčioje, ant kapų, už sugiedotą Tautos himną palydint a. a. mamytę į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame visiems, kurie mums padėjo išgyventi šias gilaus skausmo valandas.

Dėkingi —

DUKTĖ ALDONA
DRUKTEINIENĖ-GUDAITYTĖ
SŪNUS ALGIRDAS GUDAITIS
SU ŠEIMOMIS

A. A.

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, žmonai DALIAI ir visai šeimai, reiškiamo

gilia užuojautą.

Ohio Lietuvių Gydytojų

Draugijos Moterų

pagelbinis vienetas

Mielam vyrui ir tėvui

DR. VIKTORUI PUŠKORIUI

mirus, jo žmonai DALIAI, dukterims, sū-

nums ir visiems artimiesiems reiškiamo nuo-

širdžią užuojautą.

Jonas ir Stasė

K a z l a u s k a i

A. + A.

INŽ. RIČARDUI PAULIUKONIUI

mirus, jo žmoną dr. GRAŽINĄ, dukrą JŪ-

RATĘ su šeima ir JANINĄ ŪSIENĘ nuo-

širdžiai užjaučiame.

Leokadija Tverienė

ir

Rimvydas Tveras